

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 26510 -74000 ΦΑΞ: 26510 -79286

Διαβάζεται από 2.000 Ζαγορίσιους στην Ελλάδα και σ' όλον τον κόσμο

ΕΤΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 376

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

2009

ΚΩΔΙΚΟΣ 2571

ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΤΟΥ '40 ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Για να μη ξεθωριάζουν οι εθνικές μνήμες, είναι χρέος μας σε κάθε ιστορική επέτειο του Έθνους μας, όπως η εποποιία του '40, να αναφερόμαστε κάθε φορά σ' εκείνα τα ηρωικά γεγονότα, που δόξασαν την πατρίδα μας και ξεχωριστά την Ήπειρο, που αυτή δέχτηκε όλο το βάρος της επίθεσης των εισβολέων το πρωινό της 28^{ης} Οκτωβρίου του '40. Τόποι της Ηπειρωτικής γης, όπως το Καλπάκι, η Γκραμπάλα, η κοιλάδα του Αώου, οι κορυφογραμμές της Τύμφης καθαγιάστηκαν από το άλικο αίμα των ηρωικών μαχητών μας. Το Ζαγόρι πρωτοστάτησε στο μεγαλειώδη εκείνο αγώνα και η Γκραμπάλα γράφτηκε με χρυσά γράμματα στις δέλτους της νεώτερης ιστορίας του Έθνους μας, γιατί στάθηκε το κάστρο – το άπαρτο- που απότρεψε τους υπερφίλους σκοπούς των εισβολέων να καταλάβουν την πατρίδα μας. Η σθεναρά αντίσταση των Ελλήνων στα οχυρά της Γκραμπάλας ήταν η απαρχή της πλέον ταπεινωτικής ήττας τους. Το απέριττο μνημείο, που στήθηκε στον τόπο αυτό της θυσίας των μαχητών του '40, θα μένει εσαεί ορόσημο εθνικό και μάρτυρας αψευδής του μεγαλείου της Ελληνικής ψυχής.

Όμως θα ήταν σοβαρή παράλειψη αν δεν αναφερόμαστε μια τέτοια μέρα και στην τεράστια προσφορά των γυναικών του Ζαγοριού, που στις πρώτες

μέρος της φασιστικής επιδρομής τον Οκτώβριο του 1940 στάθηκαν δίπλα στους γενναίους πολεμιστές μας μεταφέροντας στις πρώτες γραμμές του

μετώπου πολεμοφόδια και τρόφιμα μέσα από μύριους κινδύνους και αφάνταστες ταλαιπωρίες στις κρίσιμες εκείνες ώρες για την πατρίδα μας. Η ηρωική φιγούρα της Ζαγορίσιας γυναίκας του '40 στέκει περήφανη και επιβλητική, ενσάρκωμένη στο υπέροχο γλυπτό άγαλμα στη θέση «Ροντοβάνι» στους Ασπραγγέλους για να θυμίζει πως η τιμή και η ανδρεία δεν αρμόζει μόνο σε άνδρες.

Το άγαλμα της Ζαγορίσιας γυναίκας ένα από τα επιβλητικότερα μνημεία της νεοελληνικής γλυπτικής, στέκει εκεί στην κορυφή του λόφου –το Ροντοβάνι– ατενίζοντας πέρα μακριά προς τα ελληνοαλβανικά σύνορα και τον κάμπο των Ιωαννίνων ως τις κορυφογραμμές της Τύμφης, θυμίζοντας την προσφορά της ανώνυμης Ζαγορίσιας γυναίκας στη διαδρομή των χρόνων.

Γυναίκες του Ζαγοριού:
«Πρώτες στο μέγα κάλεσμα
και στο μεγάλο χρέος....
με τα φουσέκια στην ποδιά
με τ' άρματα στην πλάτη...
για τ' άπαρτα, τ' απάτητα,
της λευτεριάς τα κάστρα.
Στους επικούς ορίζοντες
λάμπουνε σαν τ' άστρα».

Σαβ. Θεοδώρου

Ανακοίνωση

– Την **Κυριακή 8 Νοεμβρίου 2009** υπό την αιγίδα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων θα γίνει στις 11 η ώρα, όπως κάθε χρόνο, η επιμνημόσυνη δέηση στον **Τύμβο της Γκραμπάλας**.

Καθήκον όλων η συμμετοχή μας στην εκδήλωση σαν ελάχιστο φόρο τιμής στα παλληκάρια, που εκεί έστησαν Κάστρο άπαρτο με τα κορμιά τους.

Η Ι.Λ.Ε.Ζ.

Με το έμπα του Σεπτεμβρίου, η πρώτη σκέψη της «δεύτερης σελίδας» ήταν αυτός ο ίδιος ο Σεπτέμβρης, με τα φθινοπωρινά του μηνύματα, την άνετη και ευχάριστη κλιματική του ατμόσφαιρα που διαμορφώνει, παίζοντας με τον φιλικό ήλιο, τις ανάλαφρες – περιοδικές συννεφίες, τον παιγνιδιάρη δροσερό αγέρα κι όλα εκείνα τα γεγονότα που συναπαντώνται στη διάρκειά του κι αφορούν την καθημερινότητα των ανθρώπων, όπως είναι η ποικίλη καρποφορία διαφόρων καλλιεργειών, ανάμεσα σ' αυτές και ο πανηγυρικός, άλλοτε, τρύγος των αμπελιών (βλέπετε, σήμερα, αμπέλια στο Ζαγόρι;) και τα παραδοσιακά πανηγύρια της περιοχής.

Το φθινόπωρο, ξεκινώντας από τον Σεπτέμβρη, μαγνητίζει τη σκέψη που οραματίζεται τα φθινοπωρινά χρώματα της βλάστησης σε πλαγιές και ρουμάνια, το παιγνίδισμα των πουπουλένιων σύννεφων στον ουρανό, το καλωσόρισμα των εποχικών ταπεινών αγριολούλουδων που «έσκασαν μούρη» με το πρώτο ζωογόνο πρωτοβρόχι του Σεπτέμβρη και τέλος το αποχαιρέτισμα των αποδημητικών πουλιών μας.

Ελα, όμως, που ο έντονος απόηχος του καθημερινού «Εκλογικού Αγώνα», που άρχισε αρχές του μήνα και συνταράζει όλη την Ελληνική Επικράτεια δεν αφήνει περιθώρια για «φιλολογίες» και ρομαντισμούς. Ζούμε μια απτή πραγματικότητα, που τα ΜΜΕ μεθυσμένα από το πλούσιο «μενού» τους, προβάλλουν νυχτοήμερα προς ... διαφώτιση των πολιτών της χώρας μας.

Αρχές Σεπτέμβρη προκηρύχθηκαν «πρώρες εκλογές» για τις 4 Οκτώβρη. Το προβλέπει το Σύνταγμα, όταν κριθεί πως «υπάρχουν αποχρώντες λόγοι» και το επιβάλλει το συμφέρον της χώρας μας «άρθρ. 41 παρ. 2). Η τετραετής διάρκεια μιας εκλεγμένης Κυβέρνησης, καμιά φορά, μας φαίνεται ατέλειωτη κι αναζητάμε μια αλλαγή στα Πολιτικά δεδομένα, για να ξεδώσουμε με τη βαβούρα των

Χρονογράφημα

Πάει το καλοκαιράκι...!

Σταύρου Συκιώτη

εκλογικών συγκεντρώσεων, των ατέλειωτων «Θα» και υποσχέσεων των υποψηφίων, τη διαταραγμένη ατμόσφαιρα από καπνούς, κόρνες και τσαμπούνες, αδιαμόρφωτες προσδοκίες και ανταγωνιστικές πολιτικές συμπεριφορές. Όταν υπάρχουν «πρόωρα φαινόμενα» στη φύση και τη ζωή μας, όπως ο πρόωρος τοκετός, η πρόωρη ανάπτυξη του παιδιού, τα πρόωρα γηρατεία, πολλές φορές, ο πρόωρος χειμώνας ή το πρόωρο καλοκαίρι, να μην έχουμε, τότε-τότε, και πρόωρες εκλογές, προκειμένου να ποικίλλουμε κάπως την καθημερινότητά μας;

Πέρα από τη χιουμοριστική μας έκφραση, οι πολιτειακές εκλογές μιας χώρας αποτελούν αναγκαϊότητα και έκφραση του πολιτειακού καθεστώτος της και μάλιστα βασικό στοιχείο και γνώρισμα της Δημοκρατίας, το σύστημα της οποίας η χώρα μας έχει.

Ως πολιτικό σύστημα διακυβέρνησης η Δημοκρατία μας μεταφέρει στην αρχαία Ελλάδα, στις απαρχές της, σαν διάδοχο σύστημα της Βασιλείας και της Τυραννίας. Πρωτεργάτες της ο Κλεισθένης και ο Αριστοτέλης.

Κατά τον Αριστοτέλη «η Δημοκρατία είναι μια από τις τρεις γνήσιες και ορθές μορφές πολιτεύματος οι δύο άλλες είναι η βασιλεία και η αριστο-

κρατία. Απ' αυτές, η δημοκρατία διακρίνεται ως η εξουσία όλων, από την εξουσία του ενός καθώς και από την εξουσία των ολίγων (Πάπυρος T/20, σ/199).

Ωστόσο, όπως τα πάντα έχουν τη διαδρομή τους, στη ροή του χρόνου, έτσι νομοτελειακά πορεύτηκε και το πολιτικό σύστημα της δημοκρατίας από τον 5 π.Χ. αιώνα μέχρι σήμερα. Με τα Υπέρ και Κατά, στη διαδρομή της. Με τον ιδεολογικό και πολιτικοκοινωνικό ανταγωνισμό άλλων πολιτειακών κοινωνικοσυστημάτων, τη σύγκρουση ισχυρών οικονομικών παραγόντων, ακόμα τις προσωπικές φιλοδοξίες ή εξουσιαστικές τάσεις των ανθρώπων, την κακοδιαχείριση ή διαφθορά και τελικά να προσθέσω το πνευματικό και κοινωνικοπολιτικό επίπεδο του λαού που κινείται και ζει υπό την σκιά της Δημοκρατικής σημαίας. Η Ελλάδα, στην παλαιότερη αλλά και τη νεότερη ιστορία της έχει πλείστες περιπτώσεις τέτοιων πολιτικών και αντιδημοκρατικών περιπετειών.

Ο Robert Dahl (Ρόμπερτ Νταλ), από τους κορυφαίους πολιτικούς επιστήμονες της Αμερικής, στο βιβλίο του «Περί Δημοκρατίας» (Εκδ. Ψυχογιός) υπογραμμίζει: «Καμιά πραγματική δημοκρατία δεν έχει καταφέρει ποτέ να ικανοποιήσει όλα τα δημοκρατικά κριτήρια...».

Στις 4 Οκτωβρίου ολοκληρώθηκαν οι εκλογές στη χώρα μας. Η νέα δημοκρατική της πορεία είναι τετραετής (εκτός ενδεχόμενου πρόωρου τοκετού). Ο κάθε Έλληνας/ίδα ψηφοφόρος πολίτης θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει την πορεία της και να κρίνει. Ίδωμεν.

Κανένα κράτος δεν είχε ποτέ μια πλήρως δημοκρατική κυβέρνηση. Το χάσμα μεταξύ δημοκρατικού ιδεώδους και πραγματικής δημοκρατίας είναι μια πρόκληση για όλους μας... Η Δημοκρατία δεν λειτουργεί αποτελεσματικά αν δεν απλώνει τις ρίζες της στην «ανθρωπολογία» αν δεν στηρίζεται δηλαδή στη συνείδηση και το ήθος, στις πεποιθήσεις και τις συμπεριφορές όσων καλούνται να την εφαρμόσουν στην καθημερινή τους εμπειρία...».

Έτσι, μπορούμε να πούμε, πως η Δημοκρατία ξεκινάει, αφετηριακά, από το άτομο μιας μικρής ή μεγαλύτερης Κοινωνίας, που με την ψήφο του επιλέγει τους άξιους και ικανούς πολίτες για να διαχειριστούν τα προβλήματα της ζωής του. Επομένως, η αναγκαία ενημέρωσή του για τα πολιτικο-κοινωνικά θέματα, οι προοπτικές και προσδοκίες του στον προγραμματισμό της δικής του ζωής και της κοινωνίας του, οι προσπάθειες ανάπτυξης και προόδου κλπ. Αποτελούν προϋποθέσεις για τη σωστή επιλογή και επιτυχή λειτουργία της δημοκρατίας.

«Η δημοκρατία – υπογραμμίζει ο Νταλ – θεμελιώνεται στην αρχή της πολιτικής ισότητας, σύμφωνα με την οποία κάθε άνθρωπος είναι ένα αυτόνομο πρόσωπο και έχει ίσα δικαιώματα στη ζωή, στην ελευθερία, στην ευτυχία και στα υπόλοιπα θεμελιώδη αγαθά. Γι' αυτό και είναι το πολιτικό σύστημα που διασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή ελευθερία και ενθαρρύνει την ανθρώπινη ανάπτυξη πληρέστερα από οποιαδήποτε άλλη εφικτή εναλλακτική λύση...».

Στις 4 Οκτωβρίου ολοκληρώθηκαν οι εκλογές στη χώρα μας. Η νέα δημοκρατική της πορεία είναι τετραετής (εκτός ενδεχόμενου πρόωρου τοκετού). Ο κάθε Έλληνας/ίδα ψηφοφόρος πολίτης θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει την πορεία της και να κρίνει. Ίδωμεν.

Με την ευκαιρία του εορτασμού της Εθνικής Επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940

Μια σύντομη αναδρομή στην παλιά και τη νεώτερη ιστορία του Καλπακίου, όπως αναγράφεται στο ενημερωτικό έντυπο, έκδοσης του Δήμου Καλπακίου με τον τίτλο: «Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΠΟΥ ΓΡΑΦΤΗΚΕ ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ '40».

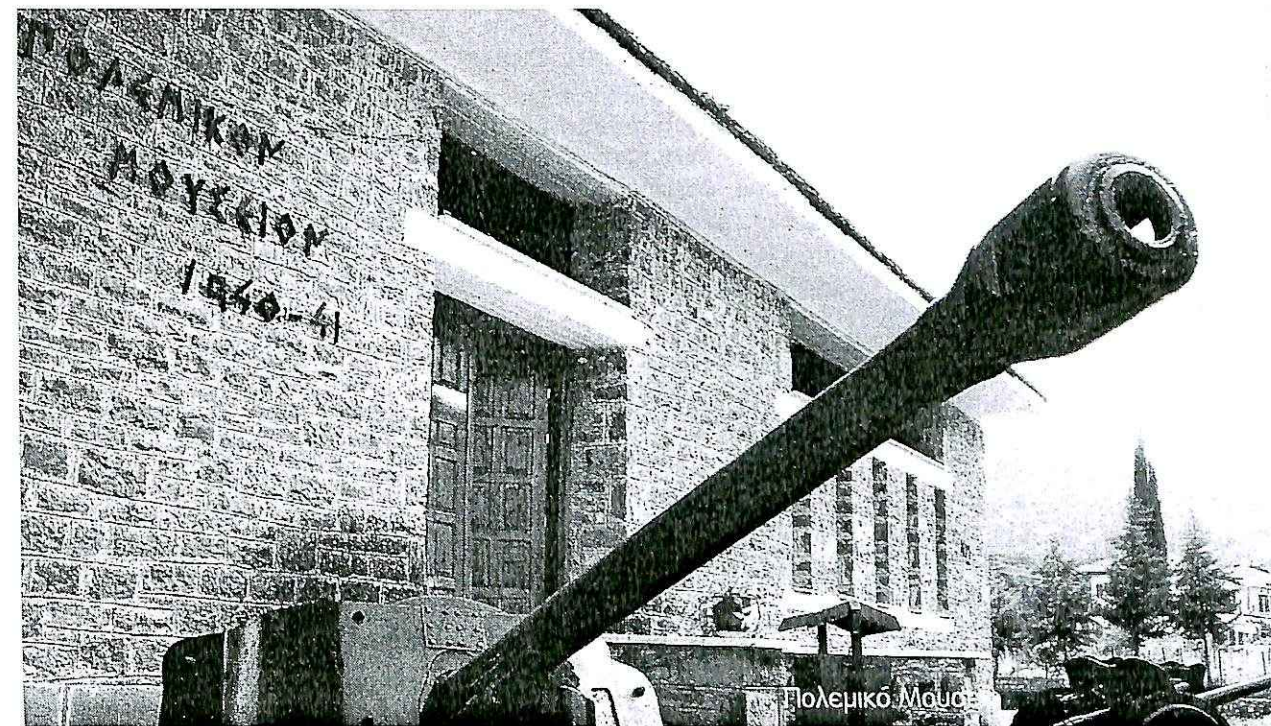
Ιστορία

Οι αρχαιολογικές ανασκαφές στα όρια του Δήμου απέδειξαν ότι η περιοχή κατοικήθηκε από το 1700 π.Χ. Τα ευρήματα των ανασκαφών σε διάφορους τόπους της λεκάνης ήταν πολλά αντικείμενα από πυρίτιθο. Αυτό αποτελεί ένδειξη ανθρώπινης παρουσίας, τουλάχιστον από τη μέση παλαιολιθική εποχή.

Τα κτερίσματα των τεσσάρων προϊστορικών τάφων στην περιοχή χρονολογούνται με απόλυτη σιγουριά μεταξύ του 1500-1400 π.Χ. δηλ. λίγο προτού εμφανιστούν οι Μολοσσόι.

Ένα από τα ηπειρωτικά φύλα που κατοίκησαν στην περιοχή και κοντά στον ποταμό Δώδων (Γορμός) ήταν οι Δωνετίνοι.

Οι ιστορικές καταγραφές ειδικών επιστημόνων – ερευνητών αναφέρουν ότι την ευρύτερη περιοχή κοσμούσαν το 800-167 π.Χ. τέσ-

ρικών διαταγμάτων ιδιαίτερα μετά την άλωση της Κων/πολης από τους Λατίνους.

Την περίοδο 1304-1430 μ.Χ. η περιοχή δεχόταν συνεχώς επιδρομές από Αλβανούς, Σλάβους και Τούρκους. Η τουρκική κατάκτηση αρχίζει από την πτώση των φρουρίων Βελλάς και Οπάς και την καταστροφή της πόλης της Νοτιάγας.

Το 1684, ο Ενετός Φ. Μοροζίνι, μετά την πτώση που αποδεκάτισε τον πληθυσμό της Πελοποννήσου, έστειλε στρατό και στόλο στην Ήπειρο και με τη βία ή και οικειοθελώς λόγω πείνας, ολόκληρα χωριά μεταφέρθηκαν στην Πελοπόννησο

σερις Μολοσσικές πολιτείες Ευρυμενές, Ελαία, Στύμβαρα και η Φωτική που καταστράφηκε από τον Αιμίλιο Παύλο το 167 π.Χ.

Το 330-1204 μ.Χ. στα ερείπια της πόλης Φωτικής χτίστηκε η οχυρωμένη Βυζαντινή πολιτεία Βελλάς και το κάστρο της Οπάς με την πολίχνη Οπά ή Οπάγια ή Νοπάγια, που γνώρισε μεγάλη ακμή λόγω της γεωγραφικής της θέσης και λόγω των ευεργετικών αυτοκρατο-

ρικών διαταγμάτων ιδιαίτερα μετά την άλωση της Κων/πολης από τους Λατίνους.

Την περίοδο 1304-1430 μ.Χ. η περιοχή δεχόταν συνεχώς επιδρομές από Αλβανούς, Σλάβους και Τούρκους. Η τουρκική κατάκτηση αρχίζει από την πτώση των φρουρίων Βελλάς και Οπάς και την καταστροφή της πόλης της Νοτιάγας.

Το 1684, ο Ενετός Φ. Μοροζίνι, μετά την πτώση που αποδεκάτισε τον πληθυσμό της Πελοποννήσου, έστειλε στρατό και στόλο στην Ήπειρο και με τη βία ή και οικειοθελώς λόγω πείνας, ολόκληρα χωριά μεταφέρθηκαν στην Πελοπόννησο

την τοποθεσία Ελαίας-Καλαμά και των γύρω υψωμάτων. Οι πρώτες αποφασιστικές μάχες ανάμεσα στις Ελληνικές και Ιταλικές δυνάμεις δόθηκαν στο Καλπάκι από 2 Νοεμβρίου μέχρι 8 Νοεμβρίου 1940. Η πανωλεθρία του εισβολέα αποτέλεσε την αφετηρία της μεγάλης αντεπίθεσης του Ελληνικού Στρατού. Τα υψώματα της Γκραμπάλας, της Ασόνισσας, των Γρεμισσιών και της Βελλάς ήταν εκείνα που σήκωσαν το βάρος των επιθέσεων και σ' αυτά που οι Έλληνες στρατιώτες με τους κατοίκους της περιοχής, μετουσίωσαν σε πράξη το ιστορικό ΟΧΙ.

Στην είσοδο του Καλπακίου υπάρχει το Πολεμικό Μουσείο του 40. Μέσα απ' τα πλούσια εκθέματα, τη γραφική και ηχητική αναπαράσταση της Μάχης του Καλπακίου, αισθάνεται υπέρφανε γιατί βρισκόσαι στην περιοχή που γράφτηκε η πιο λαμπρή σελίδα της πρόσφατης Ελληνικής ιστορίας, με την αναχαίριση των Ιταλών και το μεγάλο ΟΧΙ του 40.

Λίγα μέτρα μακρύτερα και αφού περάσεις την οχυρωματική τάφρο συναντάς τη σπηλιά όπου ήταν το Στρατηγείο του Διοικητή της 8ης Μεραρχίας κατά τη διάρκεια του πολέμου. Την είσοδο της σπηλιάς κοσμεί η προτομή του Χράλαμπου Κατσιμήτρου, που με την πίστη του να υπερασπιστεί τη γραμμή αμύνης Ελαίας-Καλαμά καθήλωσε τις εχθρικές δυνάμεις στο Καλπάκι και δημιούργησε το αθάνατο έπος του 40.

Πάνω από τον οικισμό και στο λόφο Σειλητούρο δεσπόζει το γιγάντιο μπρούτζινο άγαλμα του πολε-

μιστή στρατιώτη του 40. Εκεί, αφού ο επισκέπτης αποδώσει τη δέουσα τιμή στους πεσόντες, να κοιτάξει τον ορίζοντα φέροντας τα μάτια του αργά γύρω από την ανατολή σε δύση, από την Γκραμπάλα στο Λεπροβούνι, θα νιώσει να ξεκόβεται βαρύ κι εχέμυθο το τείχος της Ηπείρου. Αυτό είχε διαλέξει η VIIIη Μεραρχία για τον αγώνα της ζωής και του θανάτου. Από τη μια βουνό, από την άλλη βουνό και ποτάμι. Στη μέση, στους βάλτους θα βούλιαζαν, θα μείνουν, τ' άρματα μάχης Ιταλών. Η Γη αυτή έχει μιαν αυστηρή παρθενία: χτυπάει με θάνατο όποιον την προσβάλει.

28η Οκτωβρίου 1940

Είναι πάντα δύσκολο να δώσει κανείς με λόγια εκείνο που νιώθει στην ψυχή του. Χίλιες φορές πιο δύσκολο, όταν αυτό που νιώθει είναι τόσο μεγάλο και τόσο δυνατό. Και τόσο πανέμορφο που λόγια δεν το χωρούν. Όχι μονάχα σαν τα δικά μας λόγια, χιλιοεπωμένα και καθημερινά, που η ασταμάτητη χρήση τα έχει φτωχύνει από κάθε αξία, μα και τον ποιητή τα παντοδύναμα λόγια. Γιατί ακόμα κι αυτός, ακόμα κι ο ποιητής ή ο μεγάλος ρήτορας, που έχει από Θεού χαρισμένη την τέχνη να ζωντανεύει τον λόγο με την φλόγα που λαμπαδιάζει τον ίδιο, τι θα μπορούσε σήμερα να προσθέσει; Τι θα μπορούσε παραπάνω να πει απ' όσα αιώνια μέσα τους κρύβουν οι τρεις απλές λέξεις «28η Οκτωβρίου 1940». Γιατί τι τάχα θα μπορούσα κι εγώ να προσθέσω. Την Ιστορία; Ν' αραδιάσω ονόματα και χρονολογίες και βουνά; Ή να ζητήσω βοήθεια στους αριθμούς – στο τόσο εμείς και τόσο οι επιδormeis; Μα το '40 δεν είναι μονάχα η Ιστορία: Κι ακόμη λιγότερο δεν είναι οι αριθμοί. Ισα-ίσα! Αν κάτι πότερο εξευτελίστηκε, αν είναι κάτι που στους αιώνες όλους δεν θα μπορούσε να ξεπλυθεί απ' τον περιγέλο είναι οι αριθμοί και η φτηνή τους λογική! Δεν ήταν οι αριθμοί που ξεσήκωσαν τα χλωμά χωριατόπαιδα αυτής της χώρας όρθια και αλύγιστα. Και μήτε ήταν οι αριθμοί, που συντριψαν την φωτιά και το ατσάλι, με μια караβάνα φασολάδα και με άρβυλα τρύπια στο χιόνι. Κάτι άλλο πρέπει να ήταν, άπιαστο και αξιοκαθαρίστο, σαν ευωδιά και σαν αέρας. Ήταν αυτό που οι γνωστικοί και οι μεγάλοι ονομάζουν «ψυχή»!...

Εκείνες τις μέρες του '40, μια Ευρώπη ολόκληρη κείτονταν κιόλας στον τάφο. Έθνη παρένδοξα, θρύλοι που φάνταζαν εκατομμύρια μαχητές και τόνοι σίδερο και όπλα και μηχανήματα, που είχαν γίνει σύμβολα, μέσα σε λίγες μέρες όλα συντρίφθηκαν κι έγιναν στάχτη και ντρηπή κι αποκαϊδία. Μέσα σε δύο εβδομάδες, ένα κουφάρι άμυχο η Πολωνία, με τα τριάντα εκατομμύρια κατοίκους. Κι ευθύς την ίδια τύχη, το Βέλγιο και η Ολλανδία. Οι Γάλλοι, οι περήφανοι νικητές του πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, διαλυμένοι, σέρνονταν γλύφοντας την μαύρη μπότα των φασιστών. Και

τα Βαλκάνια κι όσες ακόμη χώρες δεν είχαν μπει στου θανάτου τον χορό, ζητιάνευαν λίγη παράταση χαμοζωής... Αυτή ήταν η μεγάλη Ευρώπη εκείνες τις μέρες του '40!

Η ένδοξη Ευρώπη, ως χθες ανίκητη, ένα ποδοπατημένο σκουλήκι. Κι απάνωθ' της απ' άκρο-σ' άκρο από Ατλαντικό μέχρι Καρπάθια, κι από τις θολές βόρειες θάλασσες ως τα ακρο-

γιαλία στη Μεσόγειο, το αίμα και η φρίκη και ο θάνατος. Αυτή ήταν τότε η άλλη όψη της νικήτριας Ευρώπης.

Εκείνες τις ίδιες ώρες του '40, λες και μέσα στο μεθύσι του φόνου την είχαν ξεχάσει, απόμεινε μια άκρη γης, που δεν είχε ακόμη προσκυνήσει. Μια άκρη ασημάντη γης, που δεν είχε ακόμα προσκυνήσει. Μια άκρη ασημάντη γης, που οι χούφτα ανθρώπων, που οι μεγάλοι της Ευρώπης δεν καταδέχονταν καν ν' αναγνωρίσουν «Ευρωπαίους». Κι όταν η ώρα μας σήμανε στο δικό τους ρολόι, πάντα πολιτισμένοι, έδωσαν μια πλούσια δεξίωση στην προεβεία τους, ντύθηκαν στα πιο επίσημα, στο φως των πολυελαίων, ανάμεσα σε χρυσάφια, πορσελάνες και μπάσια, φώναξαν και τους δικούς μας κι ευγενικά, καθώς ταιριάζει σ' αφεντάδες, γιόρτασαν μαζί μας «τη φιλία των λαών μας!». Την ίδια ώρα μέσα στο σκοτάδι της νύχτας, καθώς ταιριάζει στους φονιάδες, έσπρωχναν στα σύνορά μας τους ληστές τους. Γιατί όχι; Όταν μια Ευρώπη ολόκληρη σκορπίστηκε μέσα σε μέρη, όταν με τ' όνομά τους μόνο έκαναν έθνη και λαούς να σκίζουν, σ' αυτή τη φτωχογειτονιά των πεντασμένων, τι τάχα άλλο να προσμένουν. Κι ωστόσο υπήρχε κάτι άλλο. Κάτι, που δεν είχε μπει στο λογαριασμό. Υπήρχε αυτό που ονομάζουμε «ψυχή». Κι όταν η 28η Οκτωβρίου του 1940 ξημέρωνε σε μια πανέμορφη Ελληνική λακκάδα κι ο λαός της Αθήνας ξυπνούσε από τα ουρ-

λαχτά των σειρήνων και βούιζαν στον ουρανό της Αττικής τα πρώτα αεροπλάνα, οι άνθρωποι στην αρχή αναταράχθηκαν. Έψαχναν να καταλάβουν τι μπορεί αλήθεια να γίνεται. Πόλεμος; Εμάς; Ετσι δίχως καμιά αφορμή; Έπρεπε λοιπόν μόνο γι' αυτό οι μανάδες της Ελλάδας να ντυθούν στα μαύρα και τα μικρά μας να ψάχνουν τους γονείς στα καμένα ερείπια; Έτσι – γιατί το θέλησαν; Ε, λοιπόν «ΟΧΙ! ΟΧΙ!». Αυτό το όχι είχαν ξεχάσει. Αυτό το ΟΧΙ που με μιας άστραψε κεραυνός από 3.000.000 καρδιές Ελληνικές. Αυτό το ΟΧΙ που μας συντρόφεψε πριν δυόμιση χιλιάδες χρόνια, σε Θερμοπύλες και σε Μαραθώνα, όταν και τότε οι τρανοί το πρωτοσκέφθηκαν να γίνουν αφεντάδες μας. Αυτό το ΟΧΙ που μας κράτησε μέσα στους αιώνες ελεύθερους και ζωντανούς... Και τώρα να μπουν οι Ιταλοί εδώ; Οι Ιταλοί; Μπόρεσαν λοιπόν, ακόμη κι αυτοί να το πιστέψουν. Κι αν στην αρχή μας πνίγει οργή και αγανάκτηση, γρήγορα πλάι της φουντώνει ο σαρκασμός. Έτσι είμαστε εμείς οι μικροί, ίδια παιδιά: το γλεντούμε!... Κι ο πόλε-

μος γίνεται τραγούδι. Και το τραγούδι υψώθηκε στους ουραμούς, ολόλαμπρο και φωτεινό. Κι έδωσε στους σκυμμένους σκλάβους τη δύναμη, ν' ανασήκωσουν δειλά τα ντροπιασμένα κεφάλια τους. Κι ευθύς στην Πίνδο η αντίσταση γίνεται επίθεση. Τα παιδιά της Ελλάδας ολόένα ξεκινούν τραγουδώντας για το μεγάλο πανηγύρι. Ποτάμι ασταμάτητο τα νιάτα της Ελλάδας ανηφορίζουν τραγουδώντας από κάμπους και χωριά για τα Αλβανικά βουνά. Στο δρόμο κιόλας οι πρώτοι Δελβινάκι, Μόροβα, Ιβάν! Και Αργυρόκαστρο, Χειμάρρα, Κλεισούρα μια σειρά δόξα και φλόγες, άπιαστη και ακατανόητη, το αναποδογύρισμα και ο εξευτελισμός κάθε λογικής, που γίνεται πραγματικότητα. Και ξανά τραγούδι. Μα είναι το φυσικό μας έσθι, όπως ο αέρας που ανασαίνουμε ανάλαφρος, χαρούμενος, τραγουδιστός.

Είμαστε λίγοι σε τούτη τη χώρα. Από αιώνες πληρώνουμε τον πόλεμο ακριβά. Δεν υπάρχει άνθρωπος σε τούτη τη γη που να τον θέλει. Μα είμαστε Έλληνες! Κι αν η Μοίρα κάποτε στήσει μπροστά μας ξανά ένα '40, ξανά μ' ένα ΟΧΙ θ' απαντήσουμε.

Ρούλα Ευθυμίου

ΞΕΣΠΑΣΕ ΚΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ!!

Το ότι ο επόμενος μεγάλος πόλεμος θα είναι ο πόλεμος για το νερό το λένε όλοι και συζητιέται σ' Ανατολή και Δύση.

Το ότι αυτός ο πόλεμος θα ξεσπούσε τόσο γρήγορα και μάλιστα από τα δικά μας μέρη και συγκεκριμένα από το Ζαγόρι μας, ειλικρινά δεν το περιμέναμε και μας ξάφνιασε!

«Πόλεμος λοιπόν για το νερό ανάμεσα στις δυο Γιαννιώτικες εταιρείες εμφιάλωσης έχει ξεσπάσει, καθώς η ονομασία του νέου εμφιαλωμένου νερού της «**Ηπειρωτικής Βιομηχανίας Εμφιαλώσεως Α.Ε.**», που κυκλοφορεί με την επωνυμία «Φυσικό Μεταλλικό νερό Ζαγοροχώρια», έχει προκαλέσει τις αντιδράσεις της ανταγωνίστριας εταιρείας «ΧΗΤΟΣ ΑΕΒΕ», η οποία και κατέθεσε αγωγές και ασφαλιστικά μέτρα με το σκεπτικό της δημιουργίας αθέμιτου συναγωνισμού, αφού η επωνυμία παραπέμπει στο ... δικό της νερό με την ονομασία «ΖΑΓΟΡΙ!», όπως διαβάσουμε στον Γιαννιώτικο τύπο.

Είδατε ... δόξες το Ζαγόρι μας; Μπορεί πολλά χωριά του να μην μπορούν να ξεδιψάσουν τα καλοκαίρια, όμως τα νερά του φθάνουν στα πέρατα του κόσμου, από την Ευρώπη μέχρι την βαθιά Αφρική. Χαίρεσαι να βλέπεις σειρές τις νταλικές το λιμάνι της Ηγουμενίτσας με τα νερά του Ζαγοριού.

ΖΑΓΟΡΙ! ... ΒΙΚΟΣ... ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ. Αυτό κι αν είναι διαφήμιση για το Ζαγόρι!!! Και μας στενοχωρεί ο καυγός των δύο εταιρειών που μας παραπέμπει σ' αυτούς που «...μάλωνα σε ξένο αχυρώνα»!!!

«Το Ζαγόρι μας»
(και με το συμπάθειο)

Τα γεφύρια στο Ζαγόρι

Από το *εμπειριστωμένο άρθρο της κ. Ελευθερίας Καραγιάννη στην εφημερίδα «ΑΠΕΙΡΩΤΑΝ» (φ. 28 Ιουνίου Ιουλίου Αυγούστου 2009) με τον τίτλο «ΠΕΤΡΙΝΑ ΓΕΦΥΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ» αναδημοσιεύουμε, με την άδειά της, στο Περιοδικό μας το μέρος, που αναφέρεται στα γεφύρια του Ζαγοριού.*

Το Γεφύρι του Καμπέρ Αγά: Στην περιοχή του Ανατολικού Ζαγοριού, κοντά στους Μηλιωτάδες, πάνω από τον ποταμό Ζαγορίτικο βρίσκεται το επιβλητικό μονότοξο πέτρινο γεφύρι του Καμπέρ Αγά. Το άνοιγμά του αγγίζει τα 18 μέτρα και το ύψος του τα 5 μέτρα. Το όνομά του το οφείλει στον αγά ΚΑμπέρ που έδωσε χρήματα για την κατασκευή του. Παλαιότερα υπήρχε εδώ και ομώνυμο χάνι για την ξεκούραση των ταξιδιωτών που περνούσαν από την περιοχή.

Το Γεφύρι το Καλουτά: Χτίστηκε το 1812 (θεωρείται το κομψότερο της λαϊκής μαρ αρχιτεκτονικής). Το μήκος του είναι 51 μ. με τρεις καμάρες μήκους 8 μ. αλλά ανισομήεις. Το πλάτος του καταστρώματος είναι 2,90 μ. και δίνει την αίσθηση κινούμενης κάμπιας.

Το Γεφύρι του Πιτσιώνη: Το γεφύρι αυτό βρίσκεται περίπου 1 χμ μετά το χωριό Κήποι, δεξιά και λίγο χαμηλότερα από τον δρόμο που οδηγεί στους Φραγκάδες. Κτίστηκε το 1818 πάνω από το Μπαγιώτικο ρέμα με χρηματοδότηση του Πετσιώνη από το Δίλοφο και αποτελείται από ένα μεγάλο κύριο τόξο και ένα μικρό δευτερεύον. Τα μεγάλα δέντρα που ριζώνουν στις όχθες του ρεμάτων, κυριολεκτικά το σκεπάζουν και το κάνουν αόρατο ακόμα και από μικρή απόσταση. Είναι τρίτοξο. Η μεγάλη καμάρα έχει μήκος 17 μ. και ύψος 10,5 μ.

Το Γεφύρι της Τσίπιανης: Το γεφύρι αυτό βρίσκεται κοντά στο χωριό Μηλιωτάδες και κτίστηκε πάνω από τον ποταμό Βάρδα το 1875 με χρηματοδότηση της κοινότητας Γρεβεντιού και του Πασπαλιάρη από το Δριστένικο. Πρόκειται για ένα καλοδιατηρημένο μονότοξο γεφύρι που αποτελείται από μια οξυκόρυφη μεγάλη καμάρα και δυο ψευτοκαμάρες στην αριστερή πλευρά του. Διέθετε καμπανάκι που προειδοποιούσε τους περαστικούς όταν φύσαν ισχυροί άνεμοι. Δυστυχώς, η σύγχρονη γέφυρα που κτίστηκε ακριβώς δίπλα, σε απόσταση λίγων μόλις μέτρων, φαίνεται σα να «φυλακίζει το περίτεχνο δημιούργημα των μαστόρων της πέτρας. Έχει μήκος 60 μ. Η μεγάλη οξυκόρυφη καμάρα έχει άνοιγμα 27 μ. και ύψος 14 μ.

Το Γεφύρι του Μίσιου: Το Γεφύρι του Μίσιου βρίσκεται στην κοιλάδα του Ξηροπόταμου, ανάμεσα στα χωριά Κουκούλι και Βίτσα. Η πρόσβαση σ' αυτά γίνεται από ένα σημείο του δρόμου προς Κουκούλι, λίγο πριν το χωριό, όπου στα αριστερά του δρόμου υπάρχει μικρή πινακίδα που δείχνει την αρχή του μονοπατιού. Το πλακόστρωτο μονοπάτι κατηφορίζει προς την κοιλάδα και μετά από περίπου 15λ έχει οδηγήσει στο γεφύρι. Περνώντας το γεφύρι, το μονοπάτι συνεχίζει προς Βίτσα. Κτίστηκε το 1748 με χρηματοδότηση του Μίσιου από το Μονοδένδρι για να συνδέσει το Κουκούλι με την Βίτσα, καθώς περνάει από αυτό μια από τις διασωζόμενες και καλοσυντηρημένες «σκάλες» του Ζαγοριού η οποία αποτελεί σήμερα κλασική πεζοπορική δια-

δρομή. Το γεφύρι είναι δίτοξο, με μια μεγάλη καμάρα και μια μικρότερη, καλά συντηρημένο και ενώνει τις όχθες του Ξηροπόταμου σε ένα μέρος απόλυτης ηρεμίας, γαλήνης και επαφής με τη φύση, αν και βρίσκεται λίγα μόλις βήματα από τον σύγχρονο πολιτισμό. Εδώ δεν θα βρείτε δεκάδες επισκέπτες και παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Μπορεί όμως να συναντήσετε αναρχικούς που δοκιμάζουν τις δυνάμεις τους στις αναρχικές διαδρομές που έχουν ανοιχτεί πάνω στους εντυπωσιακούς πύργους, ακριβώς δίπλα από το γεφύρι. Είναι δίτοξο χτισμένο εκεί που αρχίζει το Φαράγγι του Βίκου. Η μεγάλη καμάρα έχει μήκος 18 μ. και ύψος 10 μ.

Το Γεφύρι του Κόκκορου ή Νούτσου: Το γεφύρι του Νούτσου (ή Κόκκορη όπως είναι επίσης γνωστό) βρίσκεται στο κεντρικό Ζαγόρι, κοντά στο χωριό Κουκούλι, 39 χλμ από τα Γιάννενα, στο ποτάμι του Βοϊδομάτη. Ο Νούτσος Κοντοδήμος από το Βραδέτο χρηματοδότησε

την κατασκευή του γεφυριού, το οποίο πήρε το όνομα του ευεργέτη. Η επιγραφή σε μαύρη πλάκα αναγράφει χρονολογία 1750 ή 1752 (ο Λαμπριδης αναφέρει και τον Νούτσο Καραμερσίνη ως κατασκευαστή το 1768). Λέγεται και γεφύρι του Κόκκορη (ή Κόκκορου) γιατί, ο Κόκκορος από το Κουκούλι, που είχε μύλο εκεί, διέθεσε το 1910 χρήματα για την επισκευή του. Τελευταίο, το γεφύρι επισκευάστηκε ξανά από την ένωση Ζαγοριστών. Δίπλα στο γεφύρι βρίσκεται η σπηλιά που κρύφτηκε ο λήσταρχος Νταβέλης με δυο άλλους ληστές. Από μια πρόχειρη ξύλινη γέφυρα κοντά στο γεφύρι του Κόκκορου περνούσαν φορτωμένες με πυρομαχικά και εφόδια οι γυναίκες της Πίνδου κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Είναι μονότοξο με άνοιγμα 23,68 μ. και ύψος 13 μ.

Το γεφύρι Καλογερικό ή του Πλακίδα: Κοντά στους Κήπους Ζαγοριού 39 χλμ από τα Γιάννενα, βρίσκεται το ωραιότερο τρίτοξο γεφύρι. Λέγεται καλογερικό γιατί από ξύλινο που είχε φτιάξει ο Ρούσης από τους Νεγάδες για να πηγαίνουν στο μύλο οι κάτοικοι, έφτιαξε πέτρινο ο γιογιόμενος Σερραφείμ από το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία το 1748. Πήρε και το όνομα Πλακίδα γιατί το επισκεύασαν το 1863 ο Αλέξης

και ο Ανδρέας Πλακίδας που ήταν από το Κουκούλι. Τότε επισκεύασαν και την κοντινή βρύση που λέγεται: «Βρύση του Πλακίδα». Το 1912, ο Ευγένιος Πλακίδας διέθεσε χρήματα για νέα επισκευή. Μέχρι το 1964 έγιναν άλλες τρεις επισκευές και ο Γεώργιος Μυλωνάς, υπουργός προεδρίας της κυβερνήσεως το κατέταξε στα διατηρητέα γεφύρια. Ο νερόμυλος που λειτουργούσε πλάι από το γεφύρι, είχε και νεροτριβή. Οι κληρονόμοι του μυλωνά, τον πούλησαν στο μοναστήρι του Αι-Λια της Βίτσας και τελικά έγινε και κτήμα του χωριού Κουκούλι το 1851. Ο μύλος σήμερα είναι γκρεμισμένος και έμεινε μόνο το γεφύρι που τον εξυπηρετούσε. Είναι τρίτοξο μήκους 56 μ. με πλάτος καταστρώματα 3,15 μ. θεωρείται ως κλασικό μνημείο της λαϊκής μας αρχιτεκτονικής.

Το Παλιογέφυρο. Τολμηρό και έξυπνα χτισμένο. Έχει άνοιγμα 9,50 μ. και ύψος 10 μ. και γεφυρώνει σε στένωμα τον πάνω Βίκο.

Το Γεφύρι του Μύλου: Το γεφύρι αυτό βρίσκεται λίγο μετά από το χωριό Κήποι, δεξιά από τον δρόμο που οδηγεί στους Φραγκάδες και πήρε το όνομά του από τον μύλο που υπάρχει δίπλα. Κτίστηκε το 1748 πάνω από το Μπαγιώτικο ρέμα, κυρίως για να διευκολύνει τους κατοίκους των Κήπων που ήθελαν να πάνε στον μύλο ή στα γειτονικά χωράφια τους και αποτελείται από δύο μεγάλες καμάρες και μια ψευτοκαμάρα. Είναι τρίτοξο με άνισες καμάρες. Η μεσαία έχει άνοιγμα 9,60 μ. και ύψος 5,10 μ. Το κατάρστωμα ακολουθεί τη γραμμή των τόξων.

Το Γεφύρι της Βωδούσας: Χτίστηκε το 1748. Είναι μονότοξο με άνοιγμα καμάρας 22 μ. και ύψος 11 μ. Συνεχίζει μέχρι σήμερα τον αρχικό του προσρισμό.

Το Γεφύρι της Κλειδωνιάς ή του Βοϊδομάτη: Το γεφύρι του Βοϊδομάτη βρίσκεται κοντά στο χωριό Κλειδωνιά της περιοχής Κόνιτσας, εκεί που ο παραπόταμος του Αώου Βοϊδομάτης βγαίνει από την άγρια κατάφυτη χαράδρα του Βίκου προς τον κάμπο της Κόνιτσας. Από πολύ παλιά είχαν γίνει αρκετές αποτυχημένες προσπάθειες για γεφύρωση. Τελικά το 1853 χτίστηκε το ωραίο μονότοξο πέτρινο γεφύρι από τον Μίσιο. Κάτω αριστερά από το γεφύρι υπάρχει λιθόστρωτο μονοπάτι που οδηγεί προς τη χαράδρα του Βόκου.

Επίσης, μπορείτε να δείτε το γεφύρι και από το Βοϊδομάτη, κάνοντας διαδρομή με κανό. Χτίστηκε το 1853 με έξοδα της Μπαλκίζ Χανούμ (σύζυγος του Μαλήκ Πασά). Προηγήθηκαν προσπάθειες το 1844 και τους Βυζαντινούς χρόνους. Είναι μονότοξο με άνοιγμα καμάρας 20 μ. και ύψος 8,15 μ.

Τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών στους τρεις Δήμους του Ζαγορίου

Δήμος Αν. Ζαγορίου					
Εγγεγραμμένοι	Ψήφισαν	Εγκυρα	Άκυρα	Λευκά	
3.232	1.996 / 61.76 %	1.954	31 / 1.55 %	11 / 0.55 %	
Κόμμα	Αποτελέσματα 2009		Αποτελέσματα 2007		
	Ποσοστό	Ψήφοι	Ποσοστό	Ψήφοι	
 ΠΑ.ΣΟ.Κ	42.48 %	830	37.89 %	774	
 Νέα Δημοκρατία	44.78 %	875	51.98 %	1.062	
 Κ.Κ.Ε.	3.38 %	66	3.62 %	74	
 ΛΑ.Ο.Σ	4.71 %	92	2.89 %	59	
 ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α	2.76 %	54	2.10 %	43	
 ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	0.72 %	14	0.78 %	16	

Δήμος Κ. Ζαγορίου					
Εγγεγραμμένοι	Ψήφισαν	Εγκυρα	Άκυρα	Λευκά	
2.636	1.760 / 66.77 %	1.721	24 / 1.36 %	15 / 0.85 %	
Κόμμα	Αποτελέσματα 2009		Αποτελέσματα 2007		
	Ποσοστό	Ψήφοι	Ποσοστό	Ψήφοι	
 ΠΑ.ΣΟ.Κ	41.14 %	708	36.51 %	666	
 Νέα Δημοκρατία	38.12 %	656	45.61 %	832	
 Κ.Κ.Ε.	6.91 %	119	7.46 %	136	
 ΛΑ.Ο.Σ	2.96 %	51	1.81 %	33	
 ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α	6.80 %	117	6.96 %	127	
 ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	2.44 %	42	0.99 %	18	

Δήμος Τύμφης					
Εγγεγραμμένοι	Ψήφισαν	Εγκυρα	Άκυρα	Λευκά	
2.555	1.908 / 74.68 %	1.845	46 / 2.41 %	17 / 0.89 %	
Κόμμα	Αποτελέσματα 2009		Αποτελέσματα 2007		
	Ποσοστό	Ψήφοι	Ποσοστό	Ψήφοι	
 ΠΑ.ΣΟ.Κ	38.04 %	609	32.25 %	554	
 Νέα Δημοκρατία	47.35 %	758	56.00 %	962	
 Κ.Κ.Ε.	4.75 %	76	4.42 %	76	
 ΛΑ.Ο.Σ	2.87 %	46	1.40 %	24	
 ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α	3.87 %	62	4.25 %	73	
 ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ	1.62 %	26	0.76 %	13	

ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ ΣΤΗ ΝΕΑ ΒΟΥΛΗ

Είναι παρήγορο, που μια μικρή ορεινή περιοχή πληθυσμιακά φτωχή σήμερα, να εκπροσωπείται στη νέα βουλή αλλά και τη νέα κυβέρνηση από πολιτικούς καταγόμενους από το Ζαγόρι ή και εξ αγχιστείας από το Ζαγόρι. Ετσι

1) Στο σημαντικό Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας προΐσταται η κα **Αλέκα Κατσέλη**, Οικονομολόγος, εγγονή του Κατωσουδενιώτη Νικολάου Κατσέλη και της Διλοφίτισσας Ελεονώρας Παλιού, μικρότερη κόρη του γνωστού σκηνοθέτη Πέλλου Κατσέλη.

2) Η Κουκουλιώτισσα **Ευγενία Τσουμάνη - Σπέντζα**, μέχρι τώρα γραμματέας ισότητας στο Υπουργείο Εσωτερικών και σήμερα βουλευτής Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας.

3) Επανεξελέγη βουλευτής Ιωαννίνων ο μέχρι τώρα Υφυπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ κ. **Σταύρος Καλογιάννης**, σύζυγος της Μονοδενδρίτισσας Νατάσσας Θεμελή-Ιωάννου.

4) Τον νεοεκλεγέντα βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. **Δημήτριο Αχιλλέα Τσουμάνη** πρώην Νομάρχη Πρεβέζης καταγόμενο απ' το Βραδέτο Ζαγορίου.

5) Στους παραπάνω θα προσθέσουμε και τον για πρώτη φορά εκλεγέντα βουλευτή με το ΠΑΣΟΚ **Θανάση Οικονόμου**, καταγόμενο από το Γεροπλάτανο, χωριό που παλιά ανήκε στο Ζαγόρι, αλλά και γιατί ως επιχειρηματίας ξεκίνησε τη δραστηριότητά του από το Δίλοφο Ζαγορίου.

Το Ζαγόρι μας εκφράζει σ' όλους τους παραπάνω τα συγχαρητήρια, τις ευχές για καλή δουλειά και την προσδοκία πως όταν το Ζαγόρι τους χρειαστεί να το θυμούνται.

Τα συγχαρητήριά μας ασφαλώς απευθύνονται και στους υπόλοιπους βουλευτές του Νομού Ιωαννίνων κ.κ. **Κων/νο Τασιούλα, Μιχάλη Παντούλα και Ευάγγελο Αργύρη**.

Γενικά αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 4ης Οκτωβρίου 2009 για το Ζαγόρι και τις δύο κοινότητες Βοβούσας και Παπίγκου

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ	ΕΓΓΕΓΡΑΜ	ΨΗΦΙΣΑΝ	ΑΚΥΡΑ	ΛΕΥΚΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΝΔ	ΠΑΣΟΚ	ΚΚΕ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΟΣ	ΟΙΚ. ΠΡΑΣ.
Μηλιωτάδες-Δεματίου	330	195	2	0	193	52	124	6	4	4	1
Βουτανασίοι	406	195	6	0	189	79	94	0	3	11	2
Ανθρακίτης	112	81	0	1	80	48	27	1	2	1	1
Γρεβενίτι	387	254	3	3	248	111	91	19	8	11	2
Δόλιανη	90	67	2	0	65	32	22	3	3	3	1
Ελατοχώρι	257	164	2	0	162	85	63	2	3	5	0
Ιτέα	351	177	1	0	176	87	60	6	8	9	4
Καβαλλάρι	165	95	0	0	95	35	41	4	1	13	0
Καρυές-Ζαγορίου	156	118	1	0	117	66	43	5	2	0	0
Καστανάνας Ζαγορίου	73	53	0	0	53	38	13	0	0	2	0
Μακρίνο	89	70	1	0	69	31	19	0	6	13	0
Πέτρα	407	285	4	4	277	125	135	2	6	7	0
Τρίστενο	221	114	4	0	110	37	46	11	7	3	3
Φλαμπουράρι	188	128	5	3	120	49	52	7	1	10	0
ΣΥΝΟΛΟ	2.902	1.801	29	11	1.761	823	706	60	50	88	13
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΖΑΓΟΡΙ	ΕΓΓΕΓΡΑΜ	ΨΗΦΙΣΑΝ	ΑΚΥΡΑ	ΛΕΥΚΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΝΔ	ΠΑΣΟΚ	ΚΚΕ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΟΣ	ΟΙΚ. ΠΡΑΣ.
Ασπράγγελοι	346	258	3	2	253	44	144	26	23	7	2
Άγιος Μηνάς	89	44	2	0	42	13	18	3	4	2	2
Άνω Πεδινά	297	194	2	2	190	79	79	16	4	3	5
Αρίστη	337	220	7	2	211	104	80	3	17	3	1
Βίτσα	262	198	3	3	192	113	57	5	3	8	5
Δικόρυφο	147	73	0	0	73	30	24	7	7	0	4
Δίλοφο	73	37	0	0	37	22	9	0	4	0	2
Διπτόταμος	80	53	0	0	53	12	35	1	3	0	2
Ελάτη	98	67	0	0	67	30	26	1	3	4	3
Ελαφότοπος	206	159	3	0	156	64	58	9	9	11	0
Καλουτά	107	56	2	1	53	13	35	4	1	0	0
Κάτω Πεδινά	141	87	0	3	84	19	22	11	15	4	12
Μανασσή	57	43	1	0	42	11	17	7	4	1	1
Μεσοβούνι	187	116	0	0	116	12	62	25	11	1	2
Μονοδένδρι	209	155	1	2	152	90	42	1	9	7	1
ΣΥΝΟΛΟ	2.636	1.760	24	15	1.721	656	708	119	117	51	42
ΤΥΜΦΗΣ	ΕΓΓΕΓΡΑΜ	ΨΗΦΙΣΑΝ	ΑΚΥΡΑ	ΛΕΥΚΑ	ΕΓΚΥΡΑ	ΝΔ	ΠΑΣΟΚ	ΚΚΕ	ΣΥΡΙΖΑ	ΛΑΟΣ	ΟΙΚ. ΠΡΑΣ.
Τσεπέλοβο	443	349	5	1	343	160	131	12	16	9	9
Βραδέτο	93	74	1	0	73	43	26	1	0	2	1
Βρυσόχωρι	218	164	1	2	161	98	50	2	3	4	2
Ηλιοχώρι	95	67	2	0	65	33	22	5	3	1	1
Καπέσοβο	116	78	3	1	74	24	36	6	4	3	0
Κήποι	179	98	1	0	97	40	48	1	2	1	3
Κουκκούλι	180	148	1	1	146	97	34	3	1	8	2
Λάιστα	225	141	3	2	136	56	45	19	9	1	2
Λειπτοκαρυά-Ζαγορίου	101	63	0	0	63	12	30	9	11	1	0
Νεγάδες	117	68	0	0	68	28	26	5	5	1	0
Σκαμνέλλι	363	256	7	0	249	118	107	5	5	8	2
Φραγκάδες	188	128	2	0	126	49	54	8	3	7	4
ΣΥΝΟΛΟ	2.318	1.634	26	7	1.601	758	609	76	62	46	26
Πάπιγκο	314	223	10	1	212	99	66	5	14	15	7
Βοβούσα	338	221	4	0	217	99	83	6	9	7	5

Σημείωση: Σύνολο εγγεγραμμένων 8.508 - Ψηφίσαντες 5.639

*Επιστημάνοις***Ανακρίβειες
για Κόνιτσα και
Ζαγοροχώρια...****Κύριε Διευθυντά,**

Γράφει η «ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΓΕΩ-ΓΡΑΦΙΑ, ΑΤΛΑΝΤΑΣ 2000» (θέμα ΗΠΕΙΡΟΣ, σελ. 42):

... Τρίτος δρόμος από τα Γιάννινα οδηγεί προς τα Ζαγοροχώρια. Φτάνει μέχρι τους Ασπραγγέλους και προχωράει λίγο παραπάνω ως τους Κήπους. Από εκεί και πάνω, για να επισκεφθείς τα Ζαγοροχώρια, **πρέπει να πας με τα πόδια ή με ζώα...**

Και για δυο χωριά της **περιοχής Κόνιτσας**, το ίδιο έντυπο και στην ίδια σελίδα γράφει:

...Ονομαστά Ζαγοροχώρια είναι το Παλιοσέλι και οι Πάδες...

Μήπως θα είναι μόνον αυτές οι ανακρίβειες;

- Με αυτές τις... «Μπουρ-δολογίες» καλούνται να... «ενημερωθούν» οι αναγνώστες – και οι μαθητές- του «ΑΤΛΑΝΤΑ ΕΛΛΑΔΑ 2000».

Ίσως θα πρέπει οι αρμόδιοι να αποσύρουν αμέσως το έντυπο από την κυκλοφορία!

Μετά τιμής
Χρήστος Τσέτσης
(Από την εφημερίδα ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ της 1/10/2009)

**Προς τους
πολιτικούς μας**

Συνέρχεστε, συσκέπτεστε συχνά συνεδριάζετε μια απορώ γιατί ποτέ συμπίερασμα δε βγάζετε.

Πετάτε το μπαλάκι σας ο ένας εις τον άλλον και δεν ενδιαφέρεστε για τον κοσμάκη, μάλλον!

Σαν έρχονται οι εκλογές Σωρός οι υποσχέσεις και η αγωνία φανερή μη Χάσετε τις θέσεις.

Αλλάζετε εκ περιτροπής πάντα την εξουσία κι όλα όσα τάζετε μένουνε στα αρχεία.

Νομίζω βαρεθήκαμε να λόγια σας ν' ακούμε γι' αυτό και το σκεφτόμαστε με ποιον θα πορευτούμε.

Ι. Λέκκος

**Ερημώνουν
τα χωριά μας!**

Ο δείκτης υπογεννητικότητας στην χώρα μας την οδηγεί κατά πως λένε οι ειδήμονες σε χώρα γερόντων. Ένα απέραντο γηροκομείο. Μόνο καλό της όλης υπόθεσης (προς το παρόν) είναι ότι οι εναπομεινάντες γερόντοι μένουν στα χωριά μας και αυτά υφίστανται λίγο ακόμη.

Τι γίνεται όμως όταν αυτοί «φεύγουν» άπαξ διά παντός ως αποβιώσαντες; Χρόνια ολάκερα κουβαλούσαν στον πλάτη και όμως οι νέοι δεν σέβονται ούτε την τελευταία επιθυμία των να ταφούν στην χιλιοπερπατημένη και ποτισμένη με τον ιδρώτα τους πατρογονική γη. Αν και το οφείλουν σε αυτούς δεν το πράττουν.

Τους **«παίρνουν»** κοντά τους, να ταφούν στην πόλη, να ζουν δυο βήματα από το κοιμητήριο για να μπορούν να **«πετάγονται»** να ανάψουν ένα καντήλι εις μνήμη. Και ακούς το γνωστό πλέον ποιημάτκι, Πού να τραβολογιόμαστε στο **«κατσικοχώρι»** για ένα μνημόσυνο.

Γιατί όσο ζούσαν τα γερόντια μας (γονείς, παππούδες, προπάπποι) στο χωριό και είχαμε τα λαχανικά μας, το κοτόπουλο, άντε και κανά οικονομικό βοήθημα, ήταν χωριό μας. Μόλις αποβίωναν και δεν έχουμε καμιά απολαβή μετατρέπεται σε **κατσικοχώρι**.

Οι νέοι δεν θέλουν το χωριό πλέον. Τους «μέθυσε» η αστυφιλία, τους «πόρωσε». Τα προβλήματα τους δένουν πισθάγκωνα και δεν καταλαβαίνουν ότι έστω και ένα σαββατοκύριακο στο χωριό «ευφραίνει καρδίας», γίνεσαι άλλος άνθρωπος, ξεσκάς, ξεχνάς τα προβλήματα.

Για αυτό και σύντομα τα χωριά μας φθίνουν, εγκαταλείπονται, πεθαίνουν. Και σε λίγα χρόνια στα σχολεία θα διδάσκονται το λήμμα: Χωριό (το) = (αόριστος) τόπος που κάποτε κατοικούσαν οι άνθρωποι. Μακριά από την πόλη με τα όποια προβλήματα αλλά χωρίς πολύ άγχος.

= (νεοεστώτας) Τώρα οι αυλές είναι χορταριασμένες, τα σπύτια γίνκαν χαλατζιούκες και το διάβα ανάμεσά τ'ς είναι για να σκιάζεσαι.

Και ύστερα λέμε, ερημώνουν τα χωριά μας

Στέφανος Χρηστογούλας
Βραδέτο Ζαγοριού

Λ Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α**Οκτώβριος**

Ο Οκτώβριος είναι ο δέκατος μήνας του χρόνου. Το όνομά του όμως σημαίνει όγδοος. Πράγματι στα παλαιά χρόνια, επί Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, ο χρόνος άρχιζε την 1η Μαρτίου, επομένως ο Οκτώβρης ήταν όγδοος στην σειρά.

Είναι ο μήνας της σποράς. Έτσι το λαϊκό γνωμικό λέει.

«Οκτώβρης και δεν έσπειρες, οκτώ σωρούς δεν έκαμες».

Από την αγροτική εργασία της σποράς, πήρε και το όνομα Σποριάς. Η τύχη του σπόρου που πέφτει, αυτή την εποχή, στη γη είναι πολύ σημαντική πράγμα, γιατί απ' αυτόν εξαρτάται η επιβίωση της αγροτικής οικογένειας, αν θα έχει να φάει την επόμενη χρονιά, ή θα πεινάσει. Μιλάμε βέβαια για παλαιότερα, όταν δεν υπήρχαν χρήματα (Αγροτικές συντάξεις, κλπ) για ν' αγοράσουν ότι τους έλειπε.

Οι άνθρωποι ζούσαν εξαρτημένοι από την καλή ή κακή σοδειά. Όπως είναι φανερό, για να υπάρξει καλή σοδειά θα πρέπει ο μήνας να είναι βροχερός, γι' αυτό ο λαός λέει και τούτα για τον Οκτώβρη:

«Αν βρέξει ο Θεός, θα φάει και ο φτωχός» ή Οκτώβρης βροχερός, χρόνος καρπερός».

Έχουμε πει πολλές φορές πως η ορθόδοξη εκκλησία φρόντισε να δώσει στους πιστούς της σημάδια χρονικά με τα οποία συσχετίζονται οι εποχικές δουλειές. Για τη σπορά το θρησκευτικό σημάδι του χρόνου είναι η Κυριακή του Σπορέως, που πέφτει πάντα το πρώτο δεκαπενθήμερο του Οκτώβρη.

Ο Παπάς διαβάζει την παραβολή του σπορέως «Εξήλθεν ο σπείρων, του σπείρει τον σπόρον αυτού...». Όπως ο γεωργός σπέρνει τον σπόρον στη γη για να εξασφαλίσει την τροφήν του σώματος, έτσι και η εκκλησία σπέρνει, μέσω των Κατηχητικών, που κάνουν έναρξη αυτή την Κυριακή, τον σπόρο για την πνευματική τροφή του ανθρώπου.

Τα κατηχητικά σχολεία μαζί με τον πνευματικό σπόρο και τις άλλες πολλαπλές προσφορές (κομπιούτερ – μουσική – χορός – εικαστικά κλπ) προσφέρουν πράγματι, κατά την γνώμη μου, πολύ μεγάλη κοινωνική υπηρεσία στους δύσκολους καιρούς που ζούμε.

Ο Οκτώβρης λέγεται και «Αη Δημήτρης» από την εορτή του Αγίου Δημητρίου, που είναι μέσα στον μήνα αυτό.

Ο Οκτώβρης μαζί με τον Απρίλη, το έχουμε ξαναγράψει είναι ο μήνας, που γίνονται συμφωνίες για νοίκιασμα χωραφιών και την εξεύρεση τσομπαναραίων. Τον Οκτώβρη ανοίγουν και τα Χρυσάνθεμα τα κοινά αιδημητριάτικα, γι' αυτό στην Κύπρο τα λεν και Οκτωβρούδια.

Στην αρχαία Ελλάδα αποκαλείτο Πυανεψιών.

Δ.Μ.

Στον απόηχο των εκλογών**«Πείτε, εσείς, ακούμε εμείς»**

Τέλη του Μάη του 2009, βρέθηκα στο Τσεπέλοβο και παρακολούθησα, συμπτωματικά, ομιλία βουλευτή του νομού μας, που έγινε σε καφενείο της Κεντρικής Πλατείας, για την εκλογή Ευρωβουλευτών.

Πίνοντας ο καθένας τον καφέ του ή κάτι άλλο, παρακολουθούσαν, όλοι, με ενδιαφέρον τα λεγόμενα του ομιλητή. Το πιο ωραίο και εντυπωσιακό ήταν πως, δυο, ο Χρήστος Β. και ο Ηρακλής Π. συνδύσαν το τερπνό με το ωφέλιμο και έπαιξαν, όπως πάντα το συνήθιζαν, κάποιο παιχνίδι της τράπουλας, χωρίς βέβαια να ενοχλούν κανένα, και είχαν τα μάτια τους στα χαρτιά και τα αυτιά στον ομιλητή και με κάποιες κλεφτές ματιές σ' αυτόν άκουσαν την ομιλία, χάρηκαν το παιχνίδι τους, ήπιαν τα τσιπουράκια τους και το ευχαριστήθηκαν με το παραπάνω. Τα πάντα συνδυάζονται, σαν θέλει κανείς.

Τι λέτε; Μάλλον δοκιμάστε το πρώτα.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Βαγγέλης Μπέλλος,
Από Ελευθεροχώρι Δωδώνης

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ**«Πώς ψαρεύαμε στο Βίκο στην οβίρα του «Σνιτς»**

Το Σνιτς είναι μια αρκετά μεγάλη οβίρα στο Βίκο. Είναι λίγο παρακάτω από τη σκάλα που ανεβαίνει για το Μονοδέντρι. Την λέμε Σνιτς γιατί τα βράχι που την περιβάλλουν σχηματίζουν ένα ρηχό ταψί που το λέμε σινί. Πώς θα φθάσουμε ως εκεί;

Θα κατεβούμε το μονοπάτι που πηγαίνει από το Κουκούλι για τη Βίτσα. Μόλις φτάσουμε στο γεφύρι του Μήσιου θα συνεχίσουμε το μονοπάτι στην κοίτη του Βίκου. Μετά από τρία τέταρτα περίπου θα βρούμε στην κοίτη του ποταμού τη μικρή λιμνούλα, που έχει μήκος περίπου 500 μέτρα και φάρδος μέχρι 10 και περίπου 5 μέτρα βάθος.

Για το Σνιτς πηγαίναμε με τα παιδιά του χωριού για ψάρεμα από τα παλιά χρόνια, εγώ θυμάμαι από το σαράντα έξι που μας έπαιρναν τα αδέρφια ο Φάνης και ο Φίλιππος ο Λιόκας.

Αυτά ήταν πιο μεγάλα από μας και ξέραν από ψάρεμα αφού είχαν ζήσει και στην θάλασσα στην Ελευσίνα.

Πηγαίναμε για ψάρεμα το καλοκαίρι, γιατί το χειμώνα ο Βίκος ήταν κατεβασμένος.

Μόλις φτάναμε ρίχναμε τα αγκίστρια. Ο Φάνης και ο Φίλιππος μας μάθαιναν πώς να ψαρεύουμε, πώς να δολώνουμε τα σκουλήκια που βγάζαμε από το λάκκο στους Παλιόκηπους, το ψωμί ή καμιά πεταλούδα ή μύγα.

Αρχίζαμε το ψάρεμα καθισμένοι στην άκρη των βράχων, στη χαράδρα και ψαρεύαμε από το πρωί ως το βράδυ. Τώρα πώς γλιτώσαμε και δεν πέσαμε στην οβίρα να πνιγούμε, ένας Θεός το ξέρει...

Άκουγες από τη μια και την άλλη πλευρά της λίμνης.

- Πώς πάει;

- Τοιμάει;

- Κάτι γίνεται...

- Α... το άθλιο... μου βούτηξε το δειχτή, αλλά μόλις πήγα να το τραβήξω στην επιφάνεια... μου 'φυγε...!

- Πού θα μου πάει...! Θα το πιάσω.

- Το έπιασα...

- Πόσο μεγάλο, ως μια πιθαμή...

- Είναι μπριάντα;

- Σιγά μην είναι μια πιθαμή...!

Και τα βάζαμε μέσα στο καλάθι δέκα και είκοσι πολλές φορές και περισσότερα κομμάτια και γυρίζαμε στο χωριό γεμάτα χαρά.

- Πιάσαμε ψάρια...! Πιάσαμε ψάρια...!

Αν δεν πιάναμε δεν μας στενοχωρούσε ο κόπος και η ζέση που φάγαμε, όσο η απογοήτευση.

Μια φορά θυμάμαι δεν είχαμε πιάσει τίποτε. Πήγαμε όμως μια μεγάλη αρμάδα ψάρια στο σπίτι και φωνάζαμε ψάρια, ψάρια, φέραμε

ψάρια. Η μάνα μόλις τα είδε άρχισε να μας δουλεύει.

- Πού τα πιάσατε τα ψάρια στο Σνιτς ή στη λίμνη... γιατί αυτά είναι γλύνια και όχι πέστροφες. Πωλούσε σήμερα ένας ψαράς από τα Γιάννινα γλύνια, στο Μεσοχώρι.

Εκείνη την εποχή το ποτάμι είχε αρκετά ψάρια, μικρά βέβαια, αλλά για μας έφταναν. Είχε και μικρές πέστροφες. Εκτός από τις πέστροφες δεν είχαν μπριάνες και μουστακάδες και ασπρόψαρα, που εγώ δεν ήξερα το όνομά τους. Εκείνο που ξέρω είναι ότι νοστιμότερα ψάρια από τον Σνιτς δεν υπάρχουν στη γη. Αυτοί που λεν ότι είναι νόστιμες οι τσιπούρες, τα μπαρμπούνια και τα λαβράκια ή όποιο άλλο ψάρι, σίγουρα δεν έχουν δοκιμάσει ψάρι από το Σνιτς, προπαντός αν τα τηγανίζαμε με βούτυρο κατσίκιο.

Μετά το ξέξηνα που έγινε το φράγμα στο Βοιδομάτη, στην Κλειδωνιά χάθηκαν οι πέστροφες από το Σνιτς γιατί δεν μπορούν να πηδήξουν το φράγμα.

Τώρα πέστροφες άγριες έχει μόνο ο Βοιδομάτης και ο Αώος, απαγορεύεται όμως αυστηρά το ψάρεμα.

Στα παλιά χρόνια ερχόταν και ψάρευαν παράνομα λαθραία και μάλιστα κατά εγκληματικό τρόπο. Αντί να καθίσουν να ψαρέψουν από τις όχθες, όπως κάναμε εμείς αλλά και πολλοί Μπαγιώτες και Καπεσοβίτες και δεν υπήρχε φόβος να χαθούν όλα τα ψάρια και προπαντός τα μικρά, γιατί πόσα θα έπαινες με το αγκίστρι, αυτοί ρίχνανε δυναμίτιδες και δηλητήρια μέσα στο ποτάμι, ένα είδος γαλατσίδας και σκότωναν ή νάρκωναν τα ψάρια. Οικολογική καταστροφή δηλαδή.

Αυτοσχέδιους δυναμίτες κάναν και με μπουκάλια που βάζαν μέσα ασβέστη και περνώντας λίγο-λίγο το νερό από τα αέρια έσκαγε το μπουκάλι και σκότωνε τα ψάρια. Πολλοί ψάρευαν και με το σουλπί.

Ήταν ένα καλαμωτό σχήμα αντί-στροφου χωνιού με το στενό στόμα προς τα κάτω, έπεφταν μέσα τα ψάρια και δεν μπορούσαν να γυρίσουν πίσω και τα έπαιναν.

Πέρασαν πολλά-πολλά χρόνια από τότε που πηγαίναμε για ψάρεμα στο Σνιτς, πάνω από πενήντα. Εχω πιάσει στη θάλασσα και μεγάλα ψάρια. Όμως δεν θα ξεχάσω ποτέ τη συγκίνηση που ένιωθα, όταν μετά από πολύ ώρα τοιμάσες το ψάρι και το τραβούσα πάνω. Και τώρα όταν η ηλικία μου το επιτρέπει πάω καμιά φορά στο Σνιτς, όχι τώρα τόσο για να πιάσω ψάρια, όσο για να ζήσω εκείνες τις στιγμές, τις παιδικές τις ανεπαλήθερες, τα παιδικά χρόνια που δεν θα ξαναγυρίσουν πια.

Γιάννης Βακάμης

«Το παράπονο ενός αιωνόβιου»

Αχ και να μπορούσα να περπατήσω, να πάω ως τον «σκοτωμένο» και τον «Αυγερινό». Να είναι χαρούγη και να χτυπάει ο ήλιος στις κορφές και να λαλούν οι πέρδικες και να τιτβίζουν τα πουλάκια και τα πετροχελιδونا να με περιτριγυρίζουν σε όλο το «γκορνοράτσι». Να πηγαίνα στη ράχη του «Αυγερινού», στην άκρη πάνω απ' τον «αντρολάκκο». Νάχω δεξιά μου το δρόμο για τα «γαργαρέλια» και την «σιπηλιά», δηλαδή το «σχολείο του Βαταβάλη», όπου μάθαιναν γράμματα τα παιδιά των σαρακοσιανών. Να αγναντέψω μπροστά μου όλο το μεγαλείο του «μέγα λάκκου». Από την «κρούνα» να πιω κρύο νερό και να βλέπω απέναντι τα «κρουνοζούναρα» γεμάτα πέρδικες και τσάι. Να κοιτάξω μακριά προς την «Σπυροκάπη» και πάνω της τα απέραντα βράχια.

Στις βραδενινές στάνες ούτε ένα πρόβατο. Θεέ μου, πώς χάθηκαν όλα; Πιο κάτω και απέναντι τα «κακά έλατα» μέχρι της «Λάζαινας» και την «καθάρια ράχη» και από αριστερά ο «αντρολάκκος» με τα πολλά αγριόγίδα. Δίπλα τα «ελατάκια». Όλα αυτά τα φέρνω στο μυαλό μου την νύχτα και δεν με κολλάει ύπνος. Τα πόδια δεν τα ορίζω και τα χέρια τρέμουν πίνοντας τσάι. Αυτά κουβέντιαζα με τον Πλάτωνα Ράπητα και με πήρε ένα πρωινό με αυτοκίνητο και με πήγε ως τον «σκοτωμένο». – Κώτισο, κοίτα, βγήκε ο ήλιος και φέγγουν τα βουνά. Αγνάντεψα και θυμήθηκα όλα τα περασμένα. Με πήρε το παράπονο και κύλησαν δάκρυα στα μάτια μου. Ναι, έκλαψα. Ο Πλάτων με κοιτάζε κι απορούσε με τον πόνο μου. Έχω πολλές αναμνήσεις και πολλά παράπονα. Από παιδάκι ορφανός και κανένας δεν με προσέχε και δεν με συμπονούσε.

Γυρίζω πίσω στα βασανισμένα παιδιά μου χρόνια. Τα είχα ξαναγράψει για να απαλύνω τον πόνο μου. Παιδί ορφανό από πατέρα, που δεν γνώρισε. Τον έφαγε το Μπιζάνι το 13. Η μάνα ξαναπαντρεύτηκε προς τα κάτω, έπεφταν μέσα με την μάκω (γιαγιά) Χαραλαμπίνα στο Βραδέτο και σε λίγο κατέβηκα στο Καπέσοβο στην μάκω Ουρανία, κόρη του Μήτρου Φιλίου. Καθόμασταν στο Καπέσοβο στο σπίτι της Μαριγώς. Η μάκω Ουρανία φτωχέια.

Ζούσε γνέθοντας ένα σακί μαλλί σε τουλούπες για 20 δραχμές. Πηγαίνα στο Κουκούλι για να φέρει φορτωμένη 20 σκάδες αλεύρι, λίγο ρύζι και λίγη ζάχαρη. Κανένας δεν με φρόντιζε και ήμουν παρσίτο. Τα αδέρφια της μάκω μου δεν βοηθούσαν. Ο αδερφός της ο Πάννης Φιλίδης, αν του έκανε καμιά δουλειά της έδινε πενταροδεκάρες κι ένα καρβέλι ψωμί. Η κοί-

κου (Ευρύκλεια), η γυναίκα του ίδια κι απαράλλακτη. Η αδερφή της μάκω μου, η Βγένω Βογά, ήταν καλή. Πόσο όμως να βοηθούσε με 100 δραχμές σύνταξη, που έπαιρνε για το παιδί της, τον Δημήτριο Βογά, που σκοτώθηκε στη Μικρά Ασία. Ο μόνος που μας πρόσεχε ήταν ο Θωμάς Τσάμης (Ράπητης). Μας έδινε γάλα και τυρί και κρέας όταν έσφαζε. Ας είναι άγια τα κόκαλά του. Η μάκω μάζευε χορτάρι και το πούλαγε στον Αντρέα Τόλογλου, που την έκλεβε στο ζύγι. Ο Λάκης ο Βαρζώκης, που καθόταν στο σπίτι του Παντελή Βογά, γείτονας κάτω από το σπίτι της Μαριγώς, ήταν απλησίαστος. Είχε κι αυτός τρία ορφανά εγγόνια να θρέψει. Μια μέρα πηγαίνα στην εκκλησιά και στην εξώπορτα μ' άρπαξε απ' τον λαμό να με πνίξει. – Ζαγάρ', μ' σκότωσες την γάτα!! Κατουρήθηκα από το φόβο μου στ' αλήθεια. Ύστερα από λίγες μέρες η γάτα γύρισε με τα γατάκια της. Είχε γεννήσει στην καλύβα της Κασιόπως (Ελένη Βαντζίου). Κάποια μέρα η μάκω πήγε για χορτάρι κι ο Τάκης Τσατσάρακος (Χρόνιδης) ήρθε και καθόμασταν στην αυλή. Τότε η γιαγιά του η Λίνα, τον φώναξε να πάει κάτω στο σπίτι. Εγώ από περιέργεια πήγα απέξω ν' ακούσω τι τον ήθελε. – Μωρέ χαζέ, με τον Κώτισο κάθασαι που είναι χτικιασμένος!! Εγώ έμεινα παγωμένος και κλαίγοντας γύρισα στην αυλή μας. Ήρθε η μάκω απ' το χορτάρι, πέταξε το ζαλίκι στο σφα (πεζούλι) και με ρώτησε τι έπαθα και κλαίω. Της είπα ότι είπα η Λίνα και πήγε κάτω στο σπίτι. – Μωρή, τι έκανες, κατέστρεψες το ορφανό με ψευτικές κουβέντες!! – Τόκανα, της είπα, γιατί δεν μ' ακούει ο Τάκης. Μπάλωσε έτσι την κακία της. Τι να πω, τα βάσανά μου δεν έχουν τελειωμό. Ήταν αγροφύλακας ο Κώστας Μανίκης. Μια μέρα με αρπάζει και μου λέει τι έκανα τα κρομμύδια που έκλεψα απ' τ' αμπέλι της Ασπασίας. Τα κρομμύδια τάχε κόψει ο Ντίνος που ήταν τσομπάνος του Θωμά Ράπητα στα πρόβατα στο βουνό και τάχε κρύψει στον Άι Δημήτρη. Στις 24 Ιουνίου πηγαίναμε στο πανηγύρι στο Ρογκόβο. Ανταμώσαμε στον Άι Δημήτρη με τους βραδενινούς και κάποιος είπε ότι ερχόμενος είδε στα κέδρα πίσω απ' τον Άι Δημήτρη δυο σακούλια με κρομμύδια κι αστεειευόμενος έλεγε ότι τα κρομμύδια δεν φυτρώνουν στα κέδρα. Ετσι έληξε η ιστορία με τα κρομμύδια και δεν ήμουν εγώ ο κλέφτης.

Αυτά, φίλοι μου κι αγαπημένοι, όπως τόλεγε κάποιος μακαρίτης ζαγορίσιος στην τηλεόραση. Τελειώνοντας σας φιλώ όλους με αγάπη.

Καπέσοβο Αύγουστος 2009
Κων/νος Ζαμπαλάς

Από την εκδήλωση του Πολιτιστικού Συλλόγου Τσεπελοβιτών «Ο ΤΣΟΥΦΛΗΣ»

Βιβλιοπαρουσίαση

Στις 27 Σεπτεμβρίου Σάββατο του 2009 πραγματοποιήθηκε στην έδρα του Δήμου Τύμφης το Τσεπέλοβο, εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου **«Τσεπέλοβο: Η ιστορία του και η ζωή του»** του αείμνηστου δασκάλου **Ευριπίδη Γιαννακού**.

Μετά την επιμνημόσυνο δέηση στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Τσεπελόβου ακολούθησε στην πλατεία του χωριού η παρουσίαση του βιβλίου με την ομιλία του **Κοσμά Φερεντίνου**, Καθηγητού Μαθηματικής Σχολής του Π/μίου Ιωαννίνων με θέμα:

«Ευριπίδης Γιαννακός: ο άνθρωπος, δάσκαλος, ο χωριανός».

Ακολούθησε η παρέμβαση - χαιρετισμός του εκπροσώπου της ΙΛΕΖ **Βασίλη Τζιόδα** και η εκδήλωση έκλεισε με την αναλυτική παρουσίαση του βιβλίου από τον καθηγητή Ιστορίας Αρχαιολογίας και Αντιπρύτανη του Πα/μίου Ιωαννίνων **Γεωργίου Παπαγεωργίου** με θέμα **«Το Τσεπέλοβο - η ιστορία και η ζωή του».**

Παραθέτουμε στη συνέχεια τις δύο πρώτες ομιλίες. Στο επόμενο φύλλο θα δημοσιεύσουμε την ομιλία του Καθηγητού - Αντιπρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. **Γεωργίου Παπαγεωργίου**.

Ευριπίδης Γιαννακός: ο άνθρωπος, ο δάσκαλος, ο συγχωριανός

Αγαπητοί προσκεκλημένοι, Κυρίες και κύριοι,

Αγαπητοί συγχωριανοί,

Είναι τιμή για μένα που μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω σήμερα για το **«δάσκαλο»**. Έτσι τον λέγαμε τότε: «Το' πε ο δάσκαλος, θα ρωτήσουμε το δάσκαλο». Έτσι τον θυμόμαστε και τώρα διότι ήταν πραγματικά δάσκαλος με την ευρεία έννοια του όρου. Αυτός δεν είναι άλλος από τον Τσεπελοβίτη **Ευριπίδη Γιαννακό**. Τον τιμούμε σήμερα με αφορμή την έκδοση σε βιβλίο των χειρογράφων του, τα οποία πραγματεύονται τη ζωή και την ιστορία του Τσεπελόβου.

Ο Ευριπίδης Γιαννακός γεννήθηκε στο Τσεπέλοβο το 1906 και πέθανε τον Ιούνιο του 2000 στον κήπο του σπιτιού του, αγναντεύοντας τα «Κάσα», τη «Σπίάρα», τη «Μάτα». Ήταν το τρίτο και μικρότερο παιδί του Δημήτρη Γιαννακού και της δασκάλας Βασιλικής Αναστασίου. Το 1932 νυμφεύθηκε την Αγγελική Πετρινού, με την οποία απέκτησε δίδυμες κόρες, τη Βιργινία και την Ευγενία.

Τα πρώτα γράμματά του τα έμαθε στο Τσεπέλοβο. Έπειτα φοίτησε στο Γυμνάσιο στα Γιάννενα, και στη συνέχεια στο Διδασκαλείο για ένα χρόνο. Ως δάσκαλος διορίστηκε για πρώτη φορά το 1927 στο Κάτω Θοδωράκι Κιλκίς. Υπηρέτησε εκεί για τρία (3) χρόνια και το 1930 ήρθε με αμοibaία μετάθεση ως δάσκαλος στο Τσεπέλοβο, όπου υπηρέτησε συνεχώς και συνταξιοδοτήθηκε το 1959.

Ο Ευριπίδης Γιαννακός υπήρξε δάσκαλος όλων των Τσεπελοβιτών, δάσκαλος όλου του χωριού. Ήταν την εποχή εκείνη η αυθεντία της κοινότητας και τον σέβονταν πραγματικά όλοι. Χωρίς να εκμεταλλεύεται την αδυναμία αυτή, προσέφερε τις συμβουλές του αγόγγυστα για πολλά προβλήματα που απασχολούσαν τους κατοίκους αυτού του τόπου. Νοιαζόταν πραγματικά για το χωριό και με δικές του ενέργειες η αείμνηστη Σοφία Δούμα-Εμπειρικού πείστηκε να εκπληρώσει, με την απλόχερη οικονομική της συμβολή, την υπόσχεση που είχε δώσει στους συγχωριανούς της ο πατέρας της Γεώργιος Δούμας για τον καθαρισμό της Εκκλησίας του Αγίου Νικολάου, που αποτελεί ένα κόσμημα της μεταβυζαντινής αρχιτεκτονικής και τέχνης στο Ζαγόρι.

Μεγάλη και η προσφορά του στη διαπαιδαγώγηση της νεολαίας. Ως δάσκαλος στο Σχολείο μπορεί να ήταν αυστηρός, αλλά πάντα ακριβοδίκαιος, χωρίς να επιδιόεται σε διακρίσεις. Πίστη, πνοή, όραμα και μεράκι χαρακτήριζαν τη δουλειά του, ιδανικά που μετέδιδε στους μαθητές του, συνιστώντας μια μόνιμη πηγή έμπνευσης και στη μετέπειτα ζωή τους. Για παράδειγμα, η δημιουργία υποδειγματικού κήπου στο Σχολείο και στο αλσούλιο του Αι-Θόδωρου έχουν μείνει ανεξίτηλα χαραγμένα στη μνήμη όλων των μαθητών που μετείχαν σε αυτά. Δεν είναι επίσης τυχαίο ότι κατά τη διάρκεια της θητείας του το Δημοτικό Σχολείο του Τσεπελόβου μετατράπηκε σε ένα ζωντανό κύταρο για την τοπική κοινωνία, μια πραγματική κυψέλη γνώσης για τους νεαρούς μαθητές. Λαμπρό παράδειγμα της προσπάθειας του να προσελκύσει περισσότερα παιδιά στάθηκε η εισήγηση του να μετατραπεί το Σχολείο από θερινό σε χειμερινό, κυρίως λόγω των παιδιών των Σαρακατσανών που έρχονταν το καλοκαίρι από τα χειμαδιά. Με αυτό τον τρόπο, εξανάγκασε εμμέσως τους Σαρακατσανούς να εγκαταστήσουν μόνι-

μα τις οικογένειές τους στο χωριό και να αφήσουν τα παιδιά τους εκεί ώστε να μάθουν γράμματα. **Είχε δίκαιο σε αυτό, και πολλοί πρέπει να τον ευγνωμονούν για αυτή του την απόφαση.**

Ωστόσο ο δάσκαλος δεν περιορίστηκε μόνο σε αυτό. Οραματιζόμενος την πνευματική, οικονομική και κοινωνική άνοδο του Ζαγορίου, και όχι μόνο, συνέδραμε, μαζί με άλλους, στην ίδρυση και λειτουργία του νεοσύστατου παραρτήματος Γυμνασίου Τσεπελόβου το 1957. Πίστευε βαθιά ότι το Γυμνάσιο θα μπορούσε να αποδειχθεί φυσική συνέχεια του δικού του έργου, και για τούτο το λόγο το στήριξε με όλες του τις δυνάμεις. Έτσι με παρεμβάσεις του ιδίου και άλλων Τσεπελοβιτών, έγινε τελικά δεκτό από την Ακαδημία Αθηνών, το αίτημα της ενίσχυσης σε ετήσια βάση του Γυμνασίου αλλά και του Οικοτροφείου Τσεπελόβου από το **Τσούφλειο κληροδότημα**. Επιπρόσθετα, στήριξε την προσπάθεια της μοναδικής το 1957 καθηγήτριας, κ. Ελένης Παπακώστα, την οποία φιλοξενούσε στο σπίτι του, χωρίς πατερναλιστικές αντιλήψεις.

Ο Ευριπίδης Γιαννακός άφησε όμως και σπουδαίο συγγραφικό έργο. Εκτός από την έκδοση των χειρογράφων του σε πολυσέλιδο βιβλίο, έχουν κυκλοφορήσει από τον εκδοτικό οίκο «Το Ζαγόρι μας» άλλα δύο έργα του: *Το Ζαγόρι: Ιστορία και ζωή* (1983) και *Το Μοναστήρι του Αϊ-Γιάννη στο Ρογκοβό* (1985). Υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη του περιοδικού *Ζαγόρι* και μετείχε επί χρόνια στη Συντακτική Επιτροπή του, ενώ αρθρογραφούσε και σε άλλα περιοδικά και εφημερίδες, με μεγαλύτερη συχνότητα στην *Ηπειρωτική Εστία*. Σύμφωνα με μαρτυρίες του ιδίου, στοιχία της ανέκδοτης εργασίας του έχουν δοθεί σε πολλούς καθηγητές που ασχολήθηκαν με ιστορικές και λαογραφικές μελέτες, καθώς επίσης και μεταπτυχιακούς φοιτητές για την εκπόνηση σχετικών εργασιών.

Η συμβολή του στα ελληνικά γράμματα αναγνωρίστηκε το 1982, όταν σε διενεργηθέντα διαγωνισμό έλαβε από την **Ακαδημία Αθηνών** το πρώτο βραβείο για το πόνημα του σχετικά με το ζαγορίσιο λεξιλόγιο και τους ιδιωτισμούς του. Για την αφοσίωσή του στο καθήκον τιμήθηκε επίσης με πολλές ευαρέσκειες από την υπηρεσία του, από δε το Υπουργείο Παιδείας έτυχε τιμητικής διάκρισης.

Πέρα από την προσφορά του στην παιδεία και την πνευματική αφύπνιση αυτού το τόπου, θα ήθελα να σταθώ και στη συμβολή του δασκάλου στην **ένταξη των Σαρακατσανών** στην τοπική κοινωνία, σε αντίθεση με ότι συνέβαινε σε άλλα χωριά. Αυτό το πέτυχε με το δικό του **διακριτικό τρόπο**, όχι μόνο για ανθρωπιστικούς λόγους και για την επιβίωση του ίδιου του Τσεπελόβου, αλλά διότι, όπως μας εξηγεί ο ίδιος: «...πίστευα απολύτως πως θα εξελιχθούν και θα γίνουν μια μέρα, γνήσιοι Ζαγορίσιοι, όπως και έγιναν... τα παιδιά τους μαθαίνουν γράμματα... κοντεύουν να μας περάσουν... Πιστεύω πως θα μας φτάσουν, αν δεν μας έφτασαν ...»

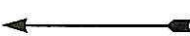
Η πραγματικότητα επιβεβαιώνει τα σοφά λόγια του δασκάλου. Προσωπικά πιστεύω ότι, ανεξάρτητα από τους λόγους που επέβαλαν την εγκατάσταση των Σαρακατσανών στο Ζαγόρι, η ζαγορίσια παράδοση και ο ζαγορίσιος πολιτισμός, συνδυαζόμενα με τη δυναμική, την υπερηφάνεια και την περηχαιρία των Σαρακατσανών, οδήγησαν στη δημιουργία και την εδραίωση μιας κοινωνίας στο Τσεπέλοβο και στα άλλα χωριά, που **απέτρεψε το μαρασμό του Ζαγορίου**. Ακριβώς αυτή η ιδιαίτερη αλληλεπίδραση ήταν που ανέδειξε σε βάθος χρόνου ανθρώπους αντάξιους της πολιτισμικής κληρονομιάς αυτού του τόπου.

Ο δάσκαλος, από παθολογική αγάπη για το χωριό, πάλευε μέσα του χρόνια για να γράψει την ιστορία του τόπου τού και, όπως ο ίδιος γράφει, δεν το τολμούσε, γιατί του **«φαινόταν αυτή η στράτα μακρινή, αχνή κι' απόλυτα τραχεία και δύσκολη»**. Και συνεχίζει: «Μου έλειπαν εντελώς τα στοιχεία ... Σκόρπιο υλικό υπήρχε πολύ παλαιότερα. Μα έτσι έμεινε. Κανείς, από τους τότε μορφωμένους, δε το πρόσεξε. Κανείς δεν ενδιαφέρθηκε να το περιμαζέψει και να το φυλάξει. Δυστυχώς ούτε και τις διηγήσεις που άκουγαν απ' τους παλιούς δεν έγραψαν οι τότε μορφωμένοι μας και ήταν πολλοί. Τι κρίμα!!!»

Ενάντια στις δύσκολες συνθήκες το τόλμησε, και πρέπει να τον ευγνωμονούμε, διότι το πλούσιο αυτό υλικό συνιστά μια ανεκτίμητη πηγή γνώσης για την ιστορία και τη ζωή του Τσεπέλοβου, για τα ήθη, τα έθιμα και τον πολιτισμό αυτού του τόπου. Επίσης, όπως λέγεται, σε αυτόν οφείλουμε το γεγονός πως ένα μέρος του υλικού διατηρήθηκε με τη δική του αμέριστη φρον-

Από την εκδήλωση του Πολιτιστικού Συλλόγου Τσεπελοβιτών «Ο ΤΣΟΥΦΛΗΣ»

ντίδα και υπάρχει σήμερα ταξινομημένο στο **Κοινοτικό Αρχείο Τσεπελόβου**, προσφέροντας έτσι πολύτιμες πληροφορίες στους μελετητές.

Όμως αυτό δεν είναι αρκετό. **Πρέπει να συγκεντρωθεί όλο αυτό το υλικό, όπου και αν βρίσκεται.** Αυτή η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί, όπως άλλωστε επιθυμούσε και ο ίδιος. Χαρακτηριστικά αναφέρει στον επίλογο του βιβλίου του: **«Έφτασα στο τέλος χωρίς και να έχω την απαίτηση να μη συνεχισθεί ή να μη συμπληρωθεί ή να μη διορθωθεί αυτή μου η προσπάθεια που πίστη μου είναι πως δεν είναι απόλυτα ολοκληρωμένη. Θα ήμουν να εξαιρετικά ευτυχής, αν κάποιος άλλος δεν ξύψει ποιος ... θα συμπλήρωνε ... αυτή μου την προσπάθεια, για να θγει κάτι το τέλει»**. Έχουμε λοιπόν χρέος, όσοι μπορούμε, να συμβάλουμε προς αυτή την κατεύθυνση, να εμπλουτίσουμε, να συμπληρώσουμε, να διανθίσουμε τούτο το σημαντικό εγχείρημα, και να συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια που ο δάσκαλος την ολοκλήρωσε το 1970.

Συμπερασματικά, θα μπορούσε κανείς επιγραμματικά να πει, ότι ο Ευριπίδης Γιαννακός, «ο δάσκαλος», υπήρξε πράγματι μία δυναμική προσωπικότητα, ένας φωτισμένος εκπαιδευτικός, ένας διορατικός δάσκαλος, ένας διαμορφωτής ψυχών και προσωπικοτήτων, **ένας αδιόρθωτος νοσταλγός της ζαγορίσιας ζωής**. Αναμφισβήτητα συνέβαλε μαζί με άλλους στην αλλαγή του ρου της ιστορίας του τόπου του. Όμως και σε προσωπικό επίπεδο συνετέλεσε στη βελτίωση της διαβίωσης πολλών κατοίκων του, μεταλαμπαδεύοντάς τους ένα όραμα για το χωριό τους αλλά και ελπίδες για την ίδια τους τη ζωή.

Πιστεύω ότι με τη δημοσίευσή του βιβλίου αυτού θα αναδειχθεί η αξία του έργου του αλλά και ο ρόλος του ως ενός **σπουδαίου ιστορικού τούτου του τόπου**, και θα αναγνωριστεί ο επιφανής αυτός Τσεπελοβίτης, που υπήρξε και ένας σημαντικός πνευματικός άνδρας για την εποχή του. Όπως λένε για το **Λαμπρίδη**, όταν αναφέρονται στο Ζαγόρι, ότι **«το λέει ο Λαμπρίδης»**, έτσι πιστεύω και για τον τόπο μας, το Τσεπέλοβο, θα λένε: **«το λέει ο δάσκαλος στο βιβλίο του»**.

Θα μου επιτρέψετε εδώ, πριν κλείσω, να αναφερθώ σε κάτι ιδιαίτερα προσωπικό, το οποίο θεωρώ ότι ήταν **χαρακτηριστικό της προσωπικότητας του Ευριπίδη Γιαννακού. Επί πλέον το οφείλω ως φόρο**

τιμής στο δάσκαλό και νουνό μου, ο οποίος με στεφάνωσε και η κόρη του Βιργινία βάφτισε την κόρη μου Βικτώρια.

Ήταν 24 Αυγούστου 1943, ανήμερα της γιορτής του Κοσμά του Αιτωλού που διδάξε και στο χωριό μας. Ήμουν βαριά άρρωστος και ο δάσκαλος με τη δασκαλίνα αποφάσισαν να με βαφτίσουν, για να μην πάω αβάπτιστος, όπως χαρακτηριστικά έλεγαν. Μου έδωσαν το όνομα Κοσμάς και από τότε, και με τα λιγοστά φάρμακα του αείμνηστου γιατρού Πέτρου Γιαννακού, ω! του θαύματος, πήγα καλά, γιατρέυτηκα. Όταν με συναντούσε χαϊρόταν πραγματικά και έλεγε: «Νάτος, τον βαπτίσαμε να μην πεθάνει αβάπτιστος, ζητιανεύοντας έλαδι, και έγινε αυτός που έγινε...». Και εγώ πραγματικά τον χαϊρόμουν και τον σεβόμουν υπερβολικά.

Θεωρώ, όπως και πολλοί άλλοι, ότι έμαθα κοντά του γράμματα. **Με την παρότρυνσή του και τη βοήθειά του**, το 1955, με πήρε ο αδελφός μου Γιώργος από το γήπεδο, όπου έπαιζα «μπάλα», και πήγαμε κατ' ευθείαν στο Γυμνάσιο στη Ζωσιμαία Σχολή στα Γιάννενα, όπου έδωσα εξετάσεις, πέτυχα και φοίτησα στη συνέχεια. Όχι μόνο μου συμπαραστάθηκε στα πρώτα βήματά μου στη Βελλά, αλλά βοήθησε ηθικά και κοινωνικά τη μόνιμη εγκατάσταση της οικογένειάς μου το 1956 στο Τσεπέλοβο, που ήταν και η αφετηρία της σταδιοδρομίας μου. Οι βάσεις και τα οράματα που ενστερνίστηκα κοντά του, σε συνδυασμό με την εργατικότητα, τη συνέπεια, την τιμιότητα, και την πεθαρχεία που μου έδωσε η οικογένεια μου, σημάδεψαν τη μετέπειτα πορεία μου. Γι' αυτό τους **ευγνωμονώ όλους**.

Τελειώνοντας θα ήθελα να σημειώσω, ότι **ανθρώπους σαν το δάσκαλο, αξίζει και πρέπει να τους θυμόμαστε πάντα**. Οφείλουμε να μην μονοευσουμε την παρουσία τους, το πέρασμά τους, γιατί σημάδεψαν, καθόρισαν, στήριξαν γενιές ολόκληρες, χωριά και περιοχές. Και το κυριότερο, άφησαν μια μεγάλη κληρονομιά στον τόπο τους, στην ιδιαίτερη πατρίδα τους.

Ας είναι καλά εκεί που βρίσκεται ο δάσκαλος και να ξέρει πως το **χωριό του, ο τόπος του, τον τιμά και θα τον ευγνωμονεί παντοτινά. Η μνήμη του ας είναι αιώνια**.

Σας ευχαριστώ **Κοσμάς Κ. Φερεντίνος** Καθηγητής Μαθηματικών Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Τσεπελοβίτης)

Χαιρετισμός του κ. Βασίλη Τζιόδα Γεν. Γραμματέα της ΙΛΕΖ

Αγαπητοί φίλοι του Πολιτιστικού Συλλόγου Τσεπελόβου «Ο Τσούφλης». Εκ μέρους της ΙΛΕΖ και της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ μας» ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική σας πρόσκληση να συμμετάσχουμε και να τιμήσουμε μαζί σας έναν από τους ξεχωριστούς άνδρες του χωριού σας και του Ζαγορίου, τον αείμνηστο δάσκαλο Ευριπίδη Γιαννακό.

Μην περιμένετε από μένα να προσθέσω κάτι στη ζωή και το έργο του τιμώμενου, όταν της δικής μου σύντομης παρέμβασης προηγήθηκε η θαυμάσια και εκπαιρωμένη ομιλία του Τσεπελοβίτη καθηγητή Φερεντίνου, συγχωριανού και μαθητή του δασκάλου. Κι όταν, πάλι, έπεται η ομιλία-παρουσίαση του βιβλίου ενός άλλου Ζαγορίσιου καθηγητή του Γεωργίου Παπαγεωργίου. Εμείς του περιοδικού τον γνωρίσαμε μόνο μέσα απ' ό,τι πρόκανε να δημοσιεύσει για το Ζαγόρι και από τα γραπτά του στο Περιοδικό μας, του οποίου υπήρξε ένας από τους ιδρυτές και θεμελιωτές του. Κι' ήταν αυτός και εκείνοι όλοι τους ένα απάνθισμα, η αφρόκρεμα θα λέγαμε της ζαγορίσιας διανόησης και παράδοσης αλλά και της αφειδώλευτης αγάπης και προσφοράς στον τόπο τους και τον ξεχωριστό πολιτισμό του.

Και πράγματι: **«ήταν όλοι τους ωραίοι»** (κατά τον τίτλο κάποιας παλιάς κινηματογραφικής ταινίας). Ας τους θυμηθούμε και με τη σημειωμένη μας ευκαιρία αν και οίγουρα κανένας μας δεν τους έχει ξεχάσει: **Κίμων Κυριαζής, Κώστας Λαζαρίδης, Γιάννης Νικολαΐδης, Ευριπίδης Γιαννακός, Στάθης Λαμπρίδης, Κώστας Βαρζώκας, Λεωνίδας Τσαούσης και Φρίξος Τζιόδας**, ο μόνος σήμερα επιζών, του οποίου μεταφέρουμε τους χαιρετισμούς.

Με αυτούς τους ωραίους Ζαγορίσιους ξεκίνησε το περιοδικό **«το Ζαγόρι μας»**, που συμπλήρωσε ήδη ζωή 30 χρόνων, πρωτόγνωρο φαινόμενο για ένα περιοδικό της ελληνικής επαρχίας.

Και πώς θα μπορούσε να μην γίνει αυτό με τέτοιο σπόρο και τέτοιους σπορείς; Πώς, με τέτοια φύττα να μη ριζώσει και να δώσει πλούσιους καρπούς το δημιουργημά τους;

Γιορτάζοντας τα εικοσάχρονα του Περιοδικού μας γράφουμε:

«Με αυτούς το Περιοδικό ριζωσε, αγκάλιασε όλους τους Ζαγορίσιους, ανάδεψε μνήμες, κέντρισε

συνειδήσεις, κατέγραψε και καταγράφει σελίδες της ιστορίας και παράδοσης του Ζαγορίου για να μη χαθούν στο λήθαργο του χρόνου, ζωντάνεψε και τραγούδησε την ακμή του, μοιρολόγησε και μοιρολόγει την παρακμή και το χαλασμό του αλλά και σπέρνει την ελπίδα για το αύριο».

Αν επιμένουμε σε ότι αφορά το περιοδικό μας είναι γιατί ξέρουμε πως και ο αείμνητος δάσκαλος ήταν πάντα περήφανος για την παρουσία και την προσφορά του και δεν ξεχνούσε ποτέ όταν μετά το θάνατο του αείμνηστου Κυριαζή και την φυσιολογική απόσυρση, λόγω ηλικίας, της παλιάς Συντακτικής Επιτροπής να λείε σε μας τους νεότερους που τους διαδεχτήκαμε (χωρίς να διαθέτουμε τα δικά τους εφόδια και τον πλούτο της εμπειρίας του) να μην αφήσουμε το περιοδικό να κλείσει. Αυτή ήταν άλλωστε η αγωνία όλων της παλιάς Συντακτικής Επιτροπής φεύγοντας ο ένας μετά τον άλλον. Ήταν η παρακαταθήκη τους. Δεν έχουμε (όπως είπαμε στην αρχή) να προσθέσουμε τίποτε περισσότερο στη ζωή και το έργο του δασκάλου, παρά αυτή τη γενική αναφορά στην πρώτη συντακτική Επιτροπή, της οποίας υπήρξε ένα από τα μέλη της. Είναι κι' αυτό ένα κομμάτι της προσφοράς του στο Ζαγόρι.

Τέλος, ας μας επιτρέψετε να συγχαρούμε θερμά εκ μέρους της ΙΛΕΖ και της Συντακτικής Επιτροπής τη Διοίκηση και τα μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου «Ο ΤΣΟΥΦΛΗΣ» για την ωραία αυτή πρωτοβουλία, να τιμήσουν ένα συγχωριανό τους, που πολύ αγάπησε τη γενέτειρά του, πολύ καλά την υπηρέτησε και πολύ την τίμησε με τη ζωή και το έργο του.

Κι' αυτούς που τιμούν τον τόπο τους οι επίγονοι, έχουν χρέος να τους τιμούν τιμώντας έτσι την ίδια τους την ιστορία, τις ίδιες τις ρίζες τους.

Και ακόμη, τέτοιες εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες τιμούν και καταξιώνουν τους φορείς εκείνους που τους υλοποιούν. Και μακάρι αυτές να γίνονται παράδειγμα προς μίμηση από όλους τους πολιτιστικούς Συλλόγους, αν θέλουν αυτοί να δικαιώνουν ευγενείς στόχους και όχι απλώς για να τους αναφέρουν τα κανάλια και οι εφημερίδες, ικανοποιώντας επιδώσεις παραγοντισμού και ανούσιας προβολής, όπως συχνά γίνεται σήμερα, δυστυχώς.

Και πάλι ένα μεγάλο ευχαριστώ για την πρόσκληση προς την ΙΛΕΖ και πολλά θερμά συγχαρητήρια για τη σημερινή σας εκδήλωση.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Η.Μ. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΒΙΤΣΑΣ

Προς την Αδελφότητα Βίτσας Ζαγορίου
Αθήνα

Όπως ήδη σας γνωστοποιήσαμε με αφορμή και άλλες παρόμοιους με το αντίστοιχο του τελευταίου σας εγγράφου περιεχομένου επιστολές και έγγραφα, διαφόρων προσώπων (νομικών και φυσικών), που ίσως και να προέρχονται από το ίδιο χέρι, δεν θα ανεχθούμε να χρησιμοποιείται η Εταιρία Ηπειρωτικών Μελετών ως το «όχημα» για τη διακίνηση εμφανών και άδηλων συλλογικών ή ατομικών επιδιώξεων και στόχων, ούτε ως διαυλος αποστολής προτάσεων, προτροπών ή υποδείξεων κάποιων προς άλλους.

Η κατ' επανάληψιν ενασχόληση του σωματείου σας και άλλων ευαίσθητων για την «προάσπιση των δικαιωμάτων της Βίτσας και τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς» όπως μας ενημερώνετε, προσώπων (νομικών και φυσικών), που, δημοσίως και εγγράφως, χρησιμοποιούν την Εταιρεία μας για να δημοσιοποιήσουν τους στόχους, τις επιδιώξεις και τις ανησυχίες τους, κάποτε και χωρίς την αποκάλυψη των στοιχείων τους, για λόγους που αν δεν ανάγονται σε ειλικρινείς ευαισθησίες τους, υποκρύπτουν ίσως ιδιοτέλεια και πονηρία, εκδηλώθηκε και με το απ' 09.09.09 έγγραφό σας προς την Ε.Η.Μ. και με το ταυτόσημο σχεδόν και υπό δραματικό τίτλο δημοσίευμά σας στην εφημερίδα «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» (φ. 375, Σεπτέμβριος 2009). Επ' αυτών έχουμε να απαντήσουμε τα εξής:

Είναι αναφαίρετο δικαίωμά σας να ενδιαφέρεσθε για την τύχη όποιων πραγμάτων επιθυμείτε και εάν το ενδιαφέρον σας είναι πηγαίο και γνήσιο σας συγχάριουμε γι' αυτό γιατί το κατανοούμε, καθώς και η Εταιρεία μας έχει ενδιαφέροντα που δεν προσπαθεί να αναπτύξει και να εκδηλώσει με επιδεικτικό και υποκριτικό τρόπο. Κανένα όμως δικαίωμα δεν έχετε να απαιτείτε να σας γνωστοποιήσουμε στοιχεία που αφορούν δικαιοπραξίες της Εταιρείας, στις οποίες δεν μετέχετε και ούτε σας αφορούν.

Το περιεχόμενο του εγγράφου σας, στηριζόμενο σε ανακριβή στοιχεία, κρίνεται επεικώς ως απαράδεκτο σε σημείο που δε δικαιολογεί καμιά σοβαρή ενασχόλησή μας με τα ζητήματα που θίγει και σας γνωστοποιούμε ότι δεν πρόκειται να ασχοληθούμε στο μέλλον με τη σύνταξη αντίστοιχων απαντήσεων σε ό,τι σεις ή άλλοι σκεφθήκατε να εκφράσετε ή να δημοσιοποιήσετε με ίδιο ή ανάλογο τρόπο και ύφος. Ό,τι και όποιος βλάπτει ή επιχειρεί να βλάψει την Εταιρεία και τη φήμη της θα κληθεί από τη δικαιοσύνη, όπου και πάλι σας γνωστοποιούμε ότι θα προσφύγουμε, όταν απαιτηθεί, και για την ενέργειά μας αυτή δεν πρόκειται επίσης να ζητήσουμε την έγκριση ή την «άδειά σας».

Εκτιμούμε ότι δεν αντιλαμβάνεσθε ότι η ανάμειξή σας σε θέματα που δεν σας αφορούν, και δεν εννοούμε βέβαια τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Βίτσας, δεν ωφελεί ούτε εξυπηρετεί αυτόν τον στόχο ή αντίστοιχες επιδιώξεις σας, και δεν κατανοούμε την εμμονή σας να δημοσιοποιείτε πληροφορίες, διαδόσεις και ανακρίβειες σε βάρος της Εταιρείας μας, οι οποίες είναι χρήσιμες σε όσους επιθυμούν να εξηγήσουν και δικαιολογήσουν την τελική απόφασή τους να υπαναχωρήσουν και να μην μισθώσουν το ακίνητο, το οποίο υποστήριζαν ότι τους ενδιέφερε, πράγμα το οποίο βεβαίως δεν αφορά ούτε ενδιαφέρει την Εταιρεία μας.

Και πάλι δηλώνουμε ότι θα επιδιώξουμε ό,τι ο νόμος προβλέπει για την προάσπιση των δικαιωμάτων της Ε.Η.Μ. σε βάρος οποιουδήποτε επιχειρεί να πλῆξει το κύρος και τα συμφέροντά της.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
Κωνσταντίνος Βλάχος

ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ ΔΗΜΑΚΗ 8 ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 10672 ΤΗΛ.: 210 3613704

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

α) Το βοήθημα γάμου

1. Από το έτος 1992, με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής (του Συμβουλίου Αθηνών) του Κληροδοτήματος Αγγελικής Παπαζογλου, δίδεται κάθε χρόνο βοήθημα γάμου σε όλα τα κορίτσια που κατάγονται από τη Βίτσα Ζαγορίου και παντρεύτηκαν τον τελευταίο χρόνο. Από το έτος 2008 με απόφαση επίσης του Συμβουλίου Αθηνών, του ως άνω Κληροδοτήματος, το βοήθημα γάμου θα δίδεται και σε όλα τα αγόρια που κατάγονται από τη Βίτσα Ζαγορίου και παντρεύτηκαν το έτος 2009.

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του ανωτέρω βοηθήματος είναι η υποβολή στην Εκτελεστική Επιτροπή των Ιωαννίνων (κ. Άγγελο Πίκο, τηλ. 26510 24206, κ. Ευθύμιο Βασδέκη, τηλ. 26510 46536 και κ. Κων/νο Χαρίση τηλ. 26510 38722) των κάτωθι δικαιολογητικών.

α) Αίτηση υπογεγραμμένη από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο, με ημερομηνία αποδεικνυόμενη από την επιστολή κατάθεσης στο ταχυδρομείο ή τον αριθμό πρωτοκόλλου, από την Εκτελεστική Επιτροπή, μέχρι 30-11-2009.

β) Ληξιαρχική πράξη γάμου.

γ) Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από το οποίο να προκύπτει ότι η αιτούσα ή ο αιτών ή ο πατέρας ή η μητέρα έχουν γεννηθεί στη Βίτσα και κατάγονται από τη Βίτσα.

3. Μετά την ως άνω ημερομηνία οι αιτήσεις δε θα γίνονται δεκτές.

4. Η υποβολή των δικαιολογητικών, ως ανωτέρω, είναι επιβεβλημένη, για όλους τους ενδιαφερόμενους, μέχρι 30-11-2009 προκειμένου να ληφθούν υπ' όψη κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του Κληροδοτήματος για το έτος 2010.

5. Η υποβολή των βοηθημάτων γάμου θα γίνει στο Κοινοτικό κατάστημα της Βίτσας την **Κυριακή 8 Αυγούστου 2010** και ώρα 10-12 το πρωί και **μόνο** στους ίδιους με την επίδειξη της αστυνομικής τους ταυτότητας, ο αριθμός της οποίας θα αναγράφεται στην απόδειξη παραλαβής της επιταγής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το βοήθημα γάμου θα δοθεί σε άτομα τα οποία θα έχουν εξουσιοδότηση από τον δικαιούχο, θεωρημένη από Δημοσία Αρχή.

β) Το φοιτητικό βοήθημα

1. Από το έτος 1992, με απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής (του Συμβουλίου Αθηνών) του Κληροδοτήματος Αγγελικής Παπαζογλου της Βίτσας Ζαγορίου, δίδεται φοιτητικό βοήθημα σε όλους τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που κατάγονται από τη Βίτσα και για όσα χρόνια διαρκεί **τυπικά** η φοίτησή τους στα ΑΕΙ ή ΤΕΙ.

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του ανωτέρω βοηθήματος είναι η υποβολή, **κάθε χρόνο**, στην Εκτελεστική Επιτροπή των Ιωαννίνων (κ. Άγγελο Πίκο, τηλ. 26510-24206, κ. Ευθύμιο Βασδέκη, τηλ. 26510-46536 και κ. Κων/νο Χαρίση, τηλ. 26510-38722) των κάτωθι δικαιολογητικών:

α. Αίτηση υπογεγραμμένη από το φοιτητή ή τη φοιτήτρια **με ημερομηνία μέχρι: 30.11.2009**, η οποία αποδεικνύεται από την κατάθεση της επιστολής στο ταχυδρομείο ή από τον αριθμό πρωτοκόλλου από την Εκτελεστική Επιτροπή.

β. Πιστοποιητικό Σπουδών με τη βαθμολογία κατά το προηγούμενο έτος σπουδών (Πανεπιστημιακό έτος 2008-2009) από το Ανώτατο ή Ανώτερο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας (Ελλάδα).

γ. Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από το οποίο να προκύπτει η ελληνική ιθαγένεια και ότι ο αιτών ή ο πατέρας, ή η μητέρα, ή ο παππούς, ή η γιαγιά έχουν γεννηθεί στη Βίτσα και κατάγονται από τη Βίτσα.

3. Μετά την ως άνω ημερομηνία, οι αιτήσεις δεν θα γίνονται δεκτές.

4. Η καταβολή των δικαιολογητικών, ως ανωτέρω, από όλους τους φοιτητές (παλαιούς και νέους), **μέχρι 30 Νοεμβρίου 2009** είναι επιβεβλημένη προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του Κληροδοτήματος για το έτος 2009.

5. Η καταβολή του φοιτητικού βοηθήματος θα γίνει στο Κοινοτικό Κατάστημα της Βίτσας, την Κυριακή 8 Αυγούστου 2010 ώρα 10.00-11.00 π.μ. και **μόνον** στους ίδιους τους φοιτητές ή τις φοιτήτριες με την επίδειξη της αστυνομικής τους ταυτότητας. Ο αριθμός της οποίας θα αναγράφεται στην απόδειξη παραλαβής της επιταγής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το φοιτητικό βοήθημα θα δοθεί σε άτομα που έχουν εξουσιοδότηση από το φοιτητή ή τη φοιτήτρια, θεωρημένη από Δημοσία Αρχή.

Για το Συμβούλιο Αθηνών
Ο Εισηγητής Σύμβουλος
Δημήτριος Ν. Γιαννής

ΤΣΙΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Τέλη 18ού αρχές 20ού, ιστορική και πολιτισμική προσέγγιση,
Ριζάριο Ίδρυμα 2009.

Βιβλιοπαρουσίαση

Μόλις κυκλοφόρησε η πολυτελής έκδοση το βιβλίο του χωριανού μας Διοκροφίτη Στέφανου Τσιόδουλου που έγραψε και με το οποίο ασχολήθηκε επί αρκετά χρόνια αφού ήταν το θέμα της διδακτορικής του διατριβής την οποία υποστήριξε επιτυχώς το 2005 στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Στις 307 περίπου σελίδες του ο συγγραφέας, εκτός των ωραίων εγχρωμών φωτογραφιών και μιας περιεκτικής εισαγωγής για την πολιτική και οικονομική, κοινωνική ιστορία του Ζαγορίου τον 18ο-19ο αιώνα που παραθέτει, μας δίνει μια πλούσια τεκμηρίωση σχετική με τους ζωγράφους τεχνίτες των διακοσμημένων σπιτιών, τις επιρροές τους, την κοινωνική κατάσταση των ιδιοκτητών, το είδος των διακοσμήσεων, τα διάφορα μοτίβα και ο συμβολισμός τους, αλλά και την αντίληψη σήμερα για αυτές τις διακοσμήσεις καθώς και τη βιωσιμότητά τους σε σχέση με το παρελθόν. Σύμφωνα με τον συγγραφέα και την επιτόπια έρευνά του ζωγραφικός διάκοσμος εντοπίστηκε σε 21 χωριά του Ζαγορίου και σε 100 σπίτια. Συγκεκριμένα: 1 σπίτι στην Αρίστη, 7 στη Βίτσα, 3 στο Βραδέτο, 1 στο Βρυσχώρι, 16 στο Δίκορφο, 7 στο Δίλοφο, 1 στο Διπόταμο, 2 στον Ελαφότοπο, 7 στο Καπέσοβο, 8 στους Κήπους, 8 στο Κουκούλι, 3 στη Λεπτοκαρυά, 5 στο Μονοδέντρι, 5 στους Νεγάδες, 2 στο Μεγάλο Πάπιγκο, 1 στο Μικρό Πάπιγκο, 2 στα Άνω Πεδινά, 3 στα Κάτω, 7 στο Σκαμνέλι, 12 στο Τσεπέλοβο και 3 στους Φραγκάδες. Η επιφύλαξη του συγγραφέα για τα παραπάνω αριθμητικά δεδομένα είναι επαρκώς δικαιολογημένη αφού ως γνωστόν, πολλά χωριά, ιδιαίτερα του Ανατολικού Ζαγορίου, πυρπολήθηκαν από τους Γερμανούς ενώ δεν είναι λίγες οι καταστροφές που ο χρόνος επέφερε ή που το ανθρώπινο χέρι δημιούργησε είτε από άγνοια είτε από αδιαφορία στην προσπάθειά του να επιδιορθώσει τα διακοσμημένα κτίσματα τα οποία κατοικούσαν μόνιμα και άρα ήταν χρηστικά. Θεωρώ ότι ένα τέτοιο βιβλίο λογαριασμένο και επιμελημένο με επιστημονική υπευθυνότητα και με αυτού του είδους τη θεματολογία έλειπε. Γι' αυτό, νομίζω ότι το αξιόλογο αυτό πόνημα χάρει συγχαρητηρίων αφού αποτελεί σπουδαία βιβλιογραφική συμβολή γι' αυτόν τον τόπο που η βιβλιογραφία του είναι μικροσκελής σε σχέση με την ευρύτατη πολιτισμική του προσφορά και παράδοση ακόμα και στον ευρύτερο χώρο.

Κατερίνα Ζαρίδη

Διεθνές σχολείο για τη βιοποικιλότητα 16-18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

Για δεύτερη συνεχή χρονιά, διοργανώθηκε φέτος διεθνές σχολείο στο Πάπιγκο με θέμα τη διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας στο Ζαγόρι. Το σχολείο διοργανώνει η Διεθνής Επιστημονική Ένωση «Εταιρεία Βιολογίας Διατήρησης» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Πρόεδρος της διοργάνωσης είναι η **Βασιλική Κατή, λέκτορας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**.

Το διεθνές σχολείο παρακολούθησαν 15 επιλεγμένοι φοιτητές από δέκα ευρωπαϊκές χώρες, ενώ θα διδάξουν καθηγητές έξι ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Με την άφιξη της ακαδημαϊκής ομάδας πραγματοποιήθηκε και η έναρξη της διοργάνωσης στο Πάπιγκο.

Ο θεωρητικός κύκλος των διαλέξεων θα καλύψει μεγάλο εύρος θεματολογίας από την κλιματική αλλαγή έως τη διαχείριση απειλούμενων ειδών και τα οικονομικά του περιβάλλοντος, ενώ θα εμπλουτιστεί με εργαστήρια στη φύση, ανάβαση στη Δρακόλιμνη και μελέτη των υποαλπικών βιοκοινοτήτων.

Επιπλέον, οι φοιτητές από όλη την Ευρώπη θα έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό του Ζαγορίου και την ιστορία της Ηπείρου, μέσα από σεμινάρια και εκδρομή στο Κεντρικό Ζαγόρι. Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.cbcd.eu/gss.

P.

«Εν Τσεπελόβω»

Πολιτιστικού Συλλόγου Τσεπελόβου «Ο Τσούφλης»

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση άνοιξα το πρώτο τεύχος του περιοδικού σας «Εν Τσεπελόβω». Ήταν μια ευχάριστη έκπληξη, μια τονωτική ένεση. Στους δύσκολους καιρούς που περνά το Ζαγόρι μας στην «ομηρία» της ανάπτυξης και θύμα της «αλλοίωσης», χρειάζεται, είναι ανάγκη επιτακτική όλοι όσοι το πονούμε, είτε ξεχειμωνιάζουμε εδώ, είτε ξεκαλοκαιριάζουμε, είτε το βλέπουμε στον ύπνο μας από τα ξένα με μεγαλύτερο τον πόθο της επιστροφής κι ωραιοποιημένη την πραγματικότητα, να κάνουμε κάτι γι' αυτό, ότι μπορούμε κι ότι περνάει απ' το χέρι μας. Απ' αυτούς τους νοσταλγούς εκείνου του Ζαγοριού που σιγά-σιγά πάει να σβήσει, καλοδεχούμενο το περιοδικό σας.

Εξαιρετικά καλαίσθητο σε εμφάνιση με πλούσιο και ποικίλο περιεχόμενο, με ενδιαφέροντα θέματα. Περίσσια η τρυφεράδα που αναδίνουν οι σελίδες του. Γνωστές κι αγαπημένες οι μυρωδιές του μαγειριού της Χρυσάνθης μας.

Όσοι ασχολούνται με τον πολιτισμό στο Ζαγόρι μπαίνουντας στην περιπέτεια της έκδοσης ενός περιοδικού, το κάνουν από πόνο και περίσσιο μεράκι και μόνο. Κι είναι εξαιρετικά παρήγορο που νέοι άνθρωποι σήμερα, σε καιρούς «στείρους», άνθρωποι με οικογενειακές και επαγγελματικές υποχρεώσεις σε παραγοχώρια, αποφασίζουν έτσι, χωρίς φιλοδοξίες, χωρίς υπολογισμούς, να διαθέσουν λίγο από τον πολύτιμο χρόνο τους για τον τόπο τους για το Ζαγόρι μας.

Γιατί το νάσαι Ζαγορίσιος δεν είναι μόνο καύχημα και περηφάνεια, είναι ευθύνη, ανάγκη προσφοράς, φιλή ζωής σε ένα μοναδικό τόπο και πολιτισμό που κινδυνεύει. Τέτοιες φωνές, τέτοιες ωραίες πρωτοβουλίες μακάρι να υπάρξουν σε όλα τα Ζαγοροχώρια. Κι όπως χωριών μας ανταμεινόμενες στην ίδια κοίτη με τον ίδιο καημό και τον ίδιο σκοπό, ίσως να φέρουν ένα ποθούμενο».

Το περιοδικό σας φίλοι Τσεπελοβίτες είναι ακόμη μια «μαγιά» λίγο προζύμι που θα κάνει το ζυμάρι να φουσκώσει. Κι είναι ιδιαίτερο συγκινητικό με πόσο σεβασμό κι αγάπη αγγίζει τα θέματα του παλιού Ζαγοριού, τις ρίζες, που δεν χάνονται κι ως παραμένουν κρυμμένες κάτω απ' το χώμα. Αυτές οι ρίζες με την περιποίηση, την καλλιέργεια, το ξελάκωμα, το σκάλισμα σίγουρα θα πετάξουν κλώνους και κλωνιά και θα λουλουδίσουν. Χαρά σ' εκείνους που πούπασαν το τσάπι.

Ελένη Οικονομίδου - Δουθήλη

Τ' αμπέλια καρπίσανε
τα σταφύλια πατήθηκαν
τα τσίπορα ζομώθηκαν.

Σάββατο (βράδυ) 14 Νοέμβρη
Στη Βίτσα και στην αυλή του Σχολείου
στήνουμε καζάνια

Σας περιμένουμε να το γιορτάσουμε μαζί.

Πολιτιστικός Σύλλογος Νέων Βίτσας

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΙΜΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΟΥ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Την Κυριακή 9 Αυγούστου 2009 και στο ανακαινισμένο Μεσοχώρι του Καβαλλαρίου, ο Μορφωτικός Σύλλογος του χωριού τίμησε τον κ. Αγάπιο Τόλη, τον άνθρωπο που στην ίδια εκδήλωση ο βουλευτής κ. Παντούλας χαρακτήρισε ως Νώε της Λαϊκής Παράδοσης, βάζοντας στην κιβωτό του, όσα έπρεπε να περισωθούν απ' το λαϊκό μας πολιτισμό, ο δε πρόεδρος του Συλλόγου στην ομιλία του τον εξομοίωσε με τον Νικόλαο Πολίτη που

στην «κιβωτό του» τους θησαυρούς που συγκέντρωσε και ύστερα να νιώσουμε πόσο λίγος θάναι πάντα ο χρόνος για να περπατήσουμε την ιστορία που αποθησαύρισε με ασύγκριτο πάθος και με μια ζωή που του χάρισε ο Θεός κάνοντας την θυσία.

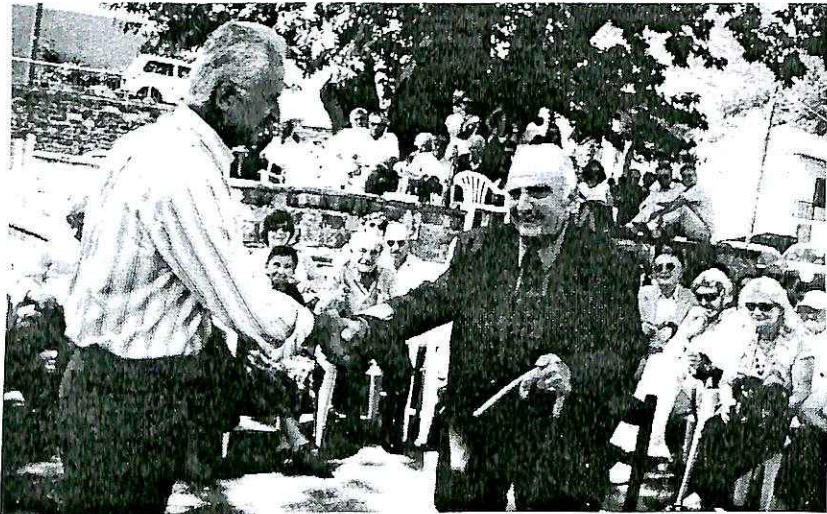
Ο κ. Αγάπιος Τόλης χαρακτηρίστηκε ένας νέος Ηπειρώτης και Ζαγορίσιος ευεργέτης, εφάμιλλος όλων των προγενεστέρων.

Ήταν μια εκδήλωση γεμάτη πνευματικότητα και νόημα, που σε

του κ. Αγάπιο δεν φείστηκε έξοδα και κόπους. Εξήσε μια χρονιά για την εκδήλωση αυτή. Σίγουρα θα παρευρίσκονταν πολλοί, αλλά οι πολλές εκδηλώσεις στα χωριά τον Αύγουστο τους στέρησαν τη χαρά αυτή. Ο σύλλογος κάλεσε την ορχήστρα του Λευτέρη Σαρρέα, για να πανηγυρίσει το γεγονός. Φαίδρυνε την ημέρα με την παρουσία χορευτικό ομίλου (οι Μερακλήδες), παρουσιάζοντας χορούς της Μακεδονίας) και με μια αρχοντιά

απαίτηση προσκεκλημένων, προκειμένου να λυθούν κάποιες απορίες, ο Δήμαρχος του Κεντρικού Ζαγορίου κ. Γαβριήλ Παπαναστασίου, ο βουλευτής κ. Παντούλας και ο καθηγητής κ. Δημήτριος Δέρβας, εξάδελφος του κ. Αγάπιο, προκειμένου να ανταποδώσει λίγα λόγια εκπροσωπώντας τον, επειδή λόγω συγκίνησης ήταν αδύνατον να πει τα λόγια που ήθελε.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος του συλλόγου παρέδωσε για το

συγκέντρωσε και κατέγραψε όλη την πνευματική μας κληρονομιά. Η εμπειριστική και εύστοχη ομιλία του προέδρου εκτείνεται παρακάτω. Συμπερασματικά και λογικά απορρέον καθίσταται πλέον σαφές πως ο κ. Αγάπιος Τόλης ανεκλήρωσε σε σήμα κατατεθέν της πατρίδας μας και του Ζαγορίου. Για να διαπιστώσουμε αυτή την πραγματικότητα πρέπει να βοηθήσουμε όλοι πρώτα τον κ. Αγάπιο να περάσει

συνδυασμό με τα ευστοχότατα γραφόμενα στο πρωτοσέλιδο του Αυγούστου της εφημερίδας μας («Το Ζαγόρι μας»), καθείς ξεκαθαρίζει στο νου του πως πρέπει να είναι οι εκδηλώσεις και ποια τα θέματα που πρέπει να προβάλλονται. Η δύναμη των συλλόγων είναι μεγάλη όταν πιστεύουμε σ' αυτούς.

Ο Μορφωτικός σύλλογος προκειμένου να κάνει υπέρβαση στην τιμή που οφείλεται στο πρόσωπο

που απαρτίζονταν από υποδειγματική καθαριότητα και πλήθος λεπτομερειών έκαμε τον κ. Αγάπιο Τόλη να ευτυχίσει από ευγνωμοσύνη και να ομολογήσει πως απ' την εκδήλωση αυτή πήρε παράταση ζωής. Αν όντως αυτό γίνεται πραγματικότητα τότε ο σύλλογος πέτυχε τον αγώνα του.

Συμπληρωματικά στην εκδήλωση, μίλησαν ο κ. Οδυσσεύς Τόσκας για την ιστορία του χωριού, με

Μουσείο πλέον όλων μας στον κ. Αγάπιο μια γιογήρα από αετοκόκαλο, που πραγματικά έλειπε απ' τη συλλογή του.

Τέλος ο Δήμαρχος Ανατολικού Ζαγορίου κ. Βασίλειος Σπύρου βράβευσε τον κ. Αγάπιο, επιδίδοντας τιμητική πλακέτα του συλλόγου με τον Ιστορικό Καβαλλάριο και δόθηκε το σύνθημα στο Λευτέρη Σαρρέα για το πανηγύρι.

Ο Καβαλλάριος

Τα πανηγύρια στο Ζαγόρι και οι ηλεκτρικές κιθάρες

Από τον πρόεδρο του Συνδέσμου Ζαγορισίων Λάδαμε δημοσιεύουμε την παρακάτω απάντηση σε σχόλιο της στήλης «Τσιμπίδα», σχετικά με τα πανηγύρια και τα όργανα που χρησιμοποιούνται στο Ζαγόρι

«Κύριε Διευθυντά
Παρακαλώ να δημοσιευθεί η επιστολή μου στην έγκριτη εφημερίδα σας για τον συντάκτη του Η.Α. Σ.Α. για πληροφόρηση περισσότερου παρά ως απάντηση, σχετικά με το τοιμολόγημα «Έπεσε και το Τσερβάρι» 11-8-2009.

Όλα τα χωριά του Ζαγορίου –φυσικά και το Τσερβάρι– τις μέρες του πανηγυριού δέχονται φίλους και επισκέπτες απ' όλα τα μέρη με τους «ξένους» στο χορό. Και ποτέ δεν τους ζητάμε πιστοποιητικό «παράδοσης». Γλεντούν με τραγούδια δικής τους επιλογής και του δικού τους τόπου, αφήνοντας σε

μας την ευχαρίστηση της πρόπουσας φιλοξενίας. Οι «νεοτερισμοί» στα πανηγύρια (μεγάφωνα, μικροφωνικές, κάψες, λιανοτράγουδα κ.α.) ξεκίνησαν από την δεκαετία του '60 και απορώ πώς δεν το έχουν αντιληφθεί ορισμένοι και σίγουρα δεν είμαστε αιθεροβάμονες άλλωστε να πιστεύουμε πως τα πανηγύρια και τα ζαφενία μας έχουν παραμείνει ανόθευτα (άραγε ποιος θα εξυπηρετούσε;). Άλλωστε και εσείς με αυτοκίνητο πήγατε. Γράφετε για ηλεκτρική κιθάρα λες και δεν ξαναβρεθήκατε σε πανηγύρι από το '80 και μετά παρουσιάζοντάς τη ως «ειδίχη». Ένα όργανο που πολλές φορές καλείται να αντικαταστήσει το λαούτο (που έτσι κι αλλιώς στο πανηγύρι παίζει «κιθαριστικά») γιατί βλέπετε το παιζίμο του λαούτου διαφέρει στο πανηγύρι απ' αυτό στην πατινάδα. Ο κ. Γρηγόρης

Καψάλης συμπληρώνει τα 80 του χρόνια στις 23 Αυγούστου από τα οποία τα 65 διασκέδάζοντας και γλεντώντας όλον τον κόσμο. Με την απαράμιλλη τεχνική του αρτιότητα τίμησε και «ταξίδεψε» παντού την ηπειρωτική μουσική. Τα τελευταία χρόνια τον τίμησαν και τον τιμούν φορείς και σύλλογοι που έζησαν από κοντά την παράδοση αλλά και την «εξέλιξη της» και παραβλέπουν κάθε μικρό και ασήμαντο, γνωρίζοντας πως και οι ίδιοι ποτέ δεν πρόλαβαν να είναι «παράδοσιακοί» σ' οποιαδήποτε έκφανση της ζωής τους. Κύριε Σ.Α. φαίνεται ότι ψάχνετε να βρείτε καρφία βελόνας στα άχυρα. Και βρήκατε. Είναι άξιο απορίας όμως πώς σας ξέφυγαν τα υπόλοιπα.

Με τιμή
ΠΟΛΥΒΙΟΣ ΚΑΡΡΑΣ,
(Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων)

Απάντηση συντάκτη: Η στήλη επισημάνει το (αρνητικό) φαινόμενο της συμμετοχής ηλεκτρικής κιθάρας σε ένα παραδοσιακό πανηγύρι. Το γεγονός πάντως, ξένισε ακόμη και τους εθελοντές του πολιτιστικού συλλόγου, οι οποίοι όχι μόνο διαφώνησαν αλλά όντως έδειξαν και την αγανάκτησή τους. Η επισήμανση, όμως της «παράδοσιακής ανακολουθίας» δεν σημαίνει αντίδικια με έναν κορυφαίο καλλιτέχνη, όπως είναι ο Γρηγόρης Καψάλης. Αυτό, όμως, είναι και το βασικό στοιχείο της διαφωνίας καθώς ένας φτασμένος και πανελλήνως γνωστός καλλιτέχνης αποδέχεται «τετελεσμένα» των διοργανωτών. Αν δε κάποιος συνήθισαν σ' αυτά τα ηλεκτρικά ακούσματα και θέλουν να το διαδώσουν σε φίλους και επισκέπτες της περιοχής, αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι μπορούν να τα αποδεχθούν, να τα ... χωνέψουν, να μην τα επισημαίνουν και να μην διαμαρτύρονται.

(Αναδημοσίευση από την εφημερίδα των Ιωαννίνων «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ» της 12 Αυγούστου 2009)

Επιτυχίες των παιδιών του Ζαγορίου στα ΑΕΙ και ΤΕΙ κατά το έτος 2009

Αισθανόμαστε πάντα χαρά και περηφάνια για τις επιτυχίες και τις διακρίσεις των παιδιών του τόπου μας.

Είναι χαρά κι ικανοποίηση για τα ίδια και τις οικογένειές τους αλλά και χαρά για τα χωριά μας, γιατί νέα βλαστάρια μορφωμένα θα μας διαδεχθούν παίρνοντας στην πλάτη τους το Ζαγοριό το μέλλον.

Εξαιρετικά υψηλές βαθμολογίες συγκέντρωσαν:

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

– Ο **Αναστάσιος Τσουμάνης** του Παναγιώτη από τα Άνω Πεδινά στο **Τμήμα Ηλεκτρολόγων Η/Υ Μηχανολόγων Μετασβεβίου Πολυτεχνείου**.

– Ο **Παναγιώτης Ξάνθος** του Κων/νου από τα Άνω Πεδινά στο **Πολιτικών Μηχανικών Θεσ/νίκης**.

– Η **Ελένη Τσάγκα** του Θόδωρου από το Γρεβενίτι στο **Παιδαγωγικό Ιωαννίνων**.

– Ο **Γιώργος Ντιναλέξης** του Παναγιώτη από τον Ελαφότοπο στο **Ιστορίας Αρχαιολογίας Ιωαννίνων**, καθώς δεν χορταίνει να μαζεύει πτυχία.

– Η **Νεφέλη Χρηστογούλα** του Στεφάνου από το Βραδέτο στο **Παιδαγωγικό Ιωαννίνων**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Κατερίνα Καρδούνη** του Κων/νου από τους Ασπραγγέλους στο **Γεωπονικό Αθηνών**.

– Η **Ξένια Στεφάνου** από την Ελάτη σε τμήμα της **Νομικής Σχολής**.

– Ο **Γεώργιος Τζίμας** της Τούλας Ποάλα από τη Λάιστα στο **Μηχανικών Περιβάλλοντος Χανίων**.

– Η **Φρόσω Δρακοπούλου** στο **Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου**.

– Η **Κασσιανή Αχνούλα** του Λάμπρου από τα Άνω Πεδινά στο **ΤΕΙ Ιατρικών Επαγγελμάτων**.

ΗΛΙΟΧΩΡΙ

– Θερμά συγχαρητήρια στη **Μαρία** του Μιχάλη **Κοντογιάννη** και της Ιφιγένειας Χατζηστεργίου που πέρασε στο **Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων**.

ΚΑΒΑΛΑΡΙ

– Ο **Ευάγγελος Τσούκας** του Παναγιώτη και της Σεβαστής τελείωσε το τμήμα της **Ιστορίας της Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής** του Πανεπιστημίου Κρήτης. Καλή του σταδιοδρομία.

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Πέτρου και της Φρειδερίκης πήρε πτυχίο του **Τμήματος Α.Σ.Ο.Ε.** του Πανεπιστημίου Αθηνών. Καλή σταδιοδρομία. Επίσης ο αδελφός του **Κωνσταντίνος** τελείωσε το τμήμα **Θεατρικών Σπουδών** της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών. Καλή του σταδιοδρομία.

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

– Ο **Θεόδωρος Θάνος** του Δημητρίου και της Αγγελικής εισήχθε στο Τμήμα **Φυσικής Αγωγής**

του Πανεπιστημίου Αθηνών. Καλές σπουδές.

Εκ του Συλλόγου Καβαλαρητών

ΚΟΥΚΟΥΛΙ

– Ο **Κωστής** των εκπαιδευτικών Γιώργου **Τσουμάνη** και Μάχης Δουβαλή πέρασε στο **Φυσικό Ιωαννίνων**.

– Η **Χριστίνα** του Παύλου **Τσουμάνη** και της Αθηνάς Λώλη πέρασε στο **ΤΕΙ Λογιστικής** στην Πρέβεζα.

ΛΑΪΣΤΑ

– Η **Λαμπρινή-Ελένη** του Νίκου **Ακριθή** και της Μαργαρίτας Χρυσικού πέρασε στο **Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών Ιωαννίνων** και ο **Γεώργιος** του αείμνηστου Βασιλείου **Τζίμα** και της Σταματίας Ποάλα στο **Πολυτεχνείο Κρήτης** στο **τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος**.

ΠΑΠΙΓΚΟ

Θερμά συγχαρητήρια στα παρακάτω Παπικιώτοπούλα που πέτυχαν την εισαγωγή τους στα ανώτερα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της χώρας κατά τις εξετάσεις του 2009.

– **Αναστασία Βαγγελή** του Θεοδώρου και της Διαμάντως στο **Μαθηματικό Ιωαννίνων**.

– **Χριστίνα Μπέστη** του Νικολάου και της Γιολάντας του γένος Ευρυπιδή Πασχάλη στο **Τμήμα Λογιστικής** του ΤΕΙ Ηπείρου (Πρέβεζα).

– **Δροσούλα-Ελένη Τσουμάνη** του Δημητρίου-Μιχαήλ και της Παρασκευής στο **Τμήμα Πολ. Δομ.**

– **Δροσούλα-Ελένη Τσουμάνη** του Δημητρίου-Μιχαήλ και της Παρασκευής στο **Τμήμα Πολ. Δομ.**

– **Δροσούλα-Ελένη Τσουμάνη** του Δημητρίου-Μιχαήλ και της Παρασκευ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ Δ. ΚΟΥΛΑΣ

Έφυγε αναπάντεχα από κοντά μας ο Κων/νος Δ. Κούλας, χτυπημέ- νος από σπάνια νόσο, σε ηλικία μόλις 71 ετών.

Γεννήθηκε στο Δεμάτι, στη θέση «Ψιώνη» και ήταν γιος του Δημητρίου και της Γεωργίας Κούλα.

Παντρεύτηκε τη Γλυκερία Ευθ. Τσιόλη και απόκτησε δυο παιδιά: τον Βασίλη και τον Δημήτρη.

Μετά το σεισμό του 1967 εγκαταστάθηκε μόνιμα στο συνοικισμό Βουτανσαίων, όπου έφτιαξε καινούριο σπίτι.

Διετέλεσε αγροφύλακας του χωριού, μέχρι την πρόσφατη συντα- ξιοδότησή του. Όλοι οι χωριανοί έχουν να λένε καλά λόγια γι' αυτόν γιατί ήταν δίκαιος στη δουλειά του και πάντα προσπαθούσε, με κάθε τρόπο να συμβιβάζει τους χωριανούς στις μεταξύ τους διαφορές και να αποφεύγουν τα δικαστήρια.

Συμμετείχε στα κοινά του χωριού στο Διοικητικό Συμβούλιο του Εκπ/κού Συλλόγου Δεματίου «Η Πρόοδος», στην Εκκλησία, ακόμα και ως ψάλτης, ως μέλος του Τοπικού Συμβουλίου κλπ.

Δυστυχώς χάθηκε πρόωρα, πριν χαρεί τη σύνταξή του. Στη σύζυγο και τα παιδιά του ευχόμαστε κουράγιο και ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή του.

Αιωνία του η μνήμη!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΜΗΤΣΗΣ

Έφυγε από κοντά μας ο Γεώργιος Σωτ. Μήτσης από την Ποταμιά της Κρυόβρυσης.

Ο Γεώργιος Μήτσης γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Κρυόβρυση και έφτιαξε πτηνοτροφικές επιχειρήσεις στην Ποταμιά.

Παντρεύτηκε τη Μαρία Τηλέλη και απέκτησε τρία παιδιά, τον Σπύρο, τη Χρυσούλα και τον Θρασύβουλο.

Διετέλεσε αγροφύλακας της Κρυόβρυσης και διακρίνονταν για τη δραστηριότητά του, αντιμετωπίζοντας όλα τα θέματα με ειλικρίνεια και δικαιοσύνη. Διετέλεσε Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Ποταμιάς του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου για 11 συνεχή χρόνια.

Η κηδεία του έγινε στο αγαπημένο του χωριό, την Κρυόβρυση.

Αιωνία του η μνήμη!

ΠΑΥΛΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Για τον Παύλο, το μοναχογιό του γνωστού παιδιάτρου και της Πιπίτσας τι να πει κανείς;

Μας ξάφνιασε και μας συνέτριψε ο χαμός του. Έφυγε αφού άφησε να περάσει το πανηγύρι του αγαπημένου του Τσερβαριού. Γρήγορα τον πήρε η μητέρα του στο χρόνο, ίσως γιατί σαν μάνα ήξερε πόσο ευαί- σθητος ήταν ο γιος της.

Δεν έλειπες ποτέ από τις εκδηλώσεις του χωριού και πάντα βοη- θούσες μ' οποιοδήποτε τρόπο. Πολλά χρόνια ήσουν γραμματέας στην αδελφότητα. Η προσφορά ήταν χαρά σου και το έκανες χωρίς υστερο- βουλία με την ψυχή σου απ' αγάπη και μόνο για τον τόπο σου.

Πάντα ευγενικός, πάντα γελαστός, πάντα πρόθυμος, πάντα ανώτε- ρος γινόσουν ένα μ' όλους εσύ τ' αρχοντόπουλο.

Θα μας λείψεις πολύ Παύλο. Πρώτα στην αδελφή σου τη Θέτιδα και στη μοναχοκόρη σου κι ύστερα σ' όλους εμάς τους συγγενείς και χωριανούς.

Θάναι φτωχό το πανηγύρι χωρίς εσένα.

Θα λείψεις από όλους μας μια κι ήσουν γλεντζές σαν τον πατέρα σου. Αξέχαστος θα μείνεις σ' όλους αγαπητέ μου Παύλο. Απ' αυτού που είσαι νάχεις το νου σου ν' ακούσεις ένα μοιρολόι για σένα απ' τα βιολιά στο πανηγύρι μας!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΚΟΛΑΣ

Στις 5 Οκτωβρίου 2009 έφυγε για πάντα από κοντά μας ο συμπα- τριώτης μας, φίλος αγαπητός και συμμαθητής στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς, ο συνταξιούχος δάσκαλος Γεώργιος Βακόλας από το Δίλοφο σε ηλικία 74 ετών.

Ο θάνατός του κατέλυψε όλους, συγγενείς, φίλους και γνωστούς γιατί ήταν ένας άνθρωπος αγαπητός, δραστήριος, εκλεκτός συνάδελ- φος. Για αρκετά χρόνια διετέλεσε πρόεδρος της Κοινότητας Διλόφου και άφησε έργο σημαντικό.

Η εξόδιος ακολουθία έγινε στον Ιερό Ναό Αρχιμανδρείου Ιωαννίνων την οποία παρακολούθησαν πλήθος συγγενών, δασκάλων, συμπατριωτών του από το Ζαγόρι και πολλών μελών της τοπικής κοι- νωνίας των Ιωαννίνων και κατατέθηκαν πολλά στεφάνια και δωρεές στη μνήμη του.

Στην ιδιαίτερη του πατρίδα, το αγαπημένο του Σοποτσέλι εναποτέ- θηκε η σορός του εν μέσω γενικής οδύνης. Ας είναι ελαφρύ το χώμα της πατρικής γης που τον σκέπασε. Αιωνία του η μνήμη.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΑΜΠΛΕΤΣΑΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΝ. ΣΙΛΛΣ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ. Στις 23 του Σεπτέμβρη έφυγε από τη ζωή ο συγχω- ριανός μας Βασίλης Σίλλης σε ηλικία 86 ετών.

Στον Ιερό Ναό Αγ. Νικολάου Κοπάνων συγγενείς, φίλοι και χωρια- νοί τον αποχαιρετήσαμε για τελευταία φορά. Στην ακολουθία έψαλαν περισσότεροι από δέκα πέντε ιερείς μεταξύ των οποίων ο γιος του πατ. Απόστολος, ο γαμπρός του από την εγγονή του πατ. Βασίλειος, ο Σχολάρχης της Βελλάς και ο εφημέριος της Αρίστης.

Με το γείτονα και φίλο μου Βασίλη, μας συνέδεε παλιά οικογενει- ακή φιλία από πολλά χρόνια. Πάντα τον επισκεπτόμουν στο σπίτι του στον Άγιο Μηνά, κουβεντιάζαμε για ώρες, θυμόμαστε τα παλιά και με εντυπωσίαζε για τις σωστές κουβέντες του και απόψεις του για όλα τα θέματα και το θαυμαστό μνημονικό του.

Καλός οικογενειάρχης, εργατικός τεχνίτης στα χωριά μας, στα νησιά του Ιονίου με τους σεισμούς της δεκαετίας του 50 και στην Αθήνα πρόσφερε τις υπηρεσίες του για πολλά χρόνια στην εκκλησία μας σαν εκκλησιαστικός επίτροπος και στην Κοινότητα σαν Κοινοτικός Σύμβουλος.

ΠΑΝΩΡΑΙΑ ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗ

Προ ολίγων ημερών έχασε τη μάχη με τη ζωή, μία χρυσονοικοκυρά, άψογη σύζυγος, μητέρα και γιαγιά η Μεσοβουνιώτισα Πανωραία Παπαχαρίση.

Χρόνια βασανίστηκε από τη νόσο του Πάρκινσον, αντιμετωπίζοντας την ασθένειά της με μεγάλη υπομονή και καρτερία.

Στην Ανάβυσσο της Αττικής, όπου τελευταία διέμενε, άφησε την τελευταία της πνοή, όπου και ενταφιάστηκε.

Το σύζυγό της Γιώργο Παπαχαρίση, και το γιο της Δημήτρη συλλυ- πούμαι εγκάρδια και εύχομαι ο Θεός να απαλύνει τον πόνο τους. Όλοι οι χωριανοί θα τη θυμούμαστε, γιατί ήταν αξιγάπητη σε όλους. Εύχομαι, το χώμα της Αττικής που σκέπασε το άψυχο σώμα της να είναι ελαφρύ.

Αιωνία της η μνήμη.

Η γειτόνισσά της και φίλη της

Πηνελόπη Κυργιάννη-Μπούρη

ΝΙΚΗ ΜΑΓΓΙΔΗ

Άνω Πεδινά. Κάθε φορά που ένας μεγάλος στην ηλικία Ζαγορίσιος άνδρας ή γυναίκα φεύγει απ' τη ζωή μαζί του φεύγει κι ο ίσκιος από το Ζαγορίσιο σπίτι κι η απουσία είναι βαριά. Μια ακόμη καλονοικοκυρά μας έφυγε, η Νίκη Μαγγίδη νύφη στα Σουδενά απ' την Αρτσίστα, γυναίκα του καλότατου Θωμά, και μητέρα της φίλης μου της Γίτσας, του συναδέλφου Άγγελου και του ξενιτεμένου Σπύρου, μόνιμος καη- μός της Νίκης. Νοικοκυρά και χρυσοχέρα, εργατική πρόσχαρη και γελαστή αφήνει πίσω της μια καλή ανάμνηση.

Αξέχαστη Νίκη έτσι θα σε θυμούνται τα παιδιά και τα εγγόνια σου αλλά και οι χωριανοί σου.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα των Σουδενών.

Ελένη Δούβλη

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

Γάμοι

– Ο Βασίλης Σίλλης του παπα- Αποστόλη και της Αθηνάς παντρεύ- τηκε την εκλεκτή του Γεωργία στον Άγ. Νικόλαο Κοπάνων Ιωαννίνων στις 27-9-2009. Να ζήσουν ευτυχι- σμένοι, υγιείς, χαρούμενοι και καλούς απογόνους.

Θάνατοι

– Ο συμπαθέστατος 86χρονος Βασίλης Σίλλης δεν πρόλαβε να χαρεί στο γάμο του εγγονού του και ξεκουράστηκε για πάντα στον Άγ. Νικόλαο Κοπάνων Ιωαννίνων στις 23-9-2009.

Θερμά συλλυπητήρια.

Δέσποινα Γκερλέ

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

Νέοι επιστήμονες

– Ο ανηψιός μας Θεοχάρης Π. Δούβλης άνοιξε φαρμακείο στο Αστροχώρι Άρτας Δήμου Τετραφυ- λίας.

Θερμά συγχαρητήρια στον ίδιο και τα ξαδέλφια μας Πέτρο και Θεανώ.

Ελένη Δούβλη

Βαπτίσεις

– Η αναδεχτή μου Αντιγόνη Διομ. Κατσούπη και ο άντρας της Γιάννης ήρθαν από τη Γερμανία για να βαφτίσουν στο μοναστήρι μας το πρώτο τους παιδί. Έλαμψε η Ευαγγελίστρια στολισμένη από τους κουμπάρους και τους συγγε- νείς, έλαμπαν από ευτυχία οι γονείς της μικρής Αναστασίας - Μαρίας, οι παπούδες, φίλοι κι οι καλεσμένοι.

Όλες μου οι ευχές να την συνο- δεύουν.

– Η Αμαλία Τσιγαρά κι ο Θωμάς Ράπτης βάπτισαν το γιο τους στο Καπέσοβο δίνοντάς του υο όνομα του παπού του Γρηγόρη.

Ολόψυχα να τους ζήσει ο διά- δοχος.

Γάμοι

– Ο δάσκαλος Βαγγέλης Κα- τσαβριάς του Γιαννάκου παντρεύ- τηκε την καλή του Κική Κοντού στην Αγία Σοφία στην Ανατολή. Όλοι οι συγγενείς και χωριανοί πήραν μέρος στη χαρά του.

– Παραδοσιακό Σαρακατσάνικο γάμο έκανε η μεγάλη οικογένεια των Παπιγκιωταίων. Ο Χριστόφο- ρος του αξέχαστου Μιχάλη Παπιγ- κιώτη και της Γεωργίας παντρεύτη- κε την καλή του Χαρά Τσιάλιου.

Κουμπάρα η Εύη Κουτσολιόν- του.

Στο σπίτι του γαμπρού ο γάμος άρχισε μέρες πριν κατά τα έθιμα κι όλο το σόι ήταν στο πόδι, ετοιμα- σίες, τραγούδια, τραπέζια.

Την Παρασκευή όλο το χωριό ήταν καλεσμένο στο ράψιμο του «φλάμουρα» και στο τραπέζι και το γλέντι που ακολούθησε.

Ήταν ένα ωραίο τελετουργικό που το χαρήκαμε όλοι. Μακάρι οι νέοι μας να αναβιώνουν συχνά τα παλιά έθιμα.

– Παντρεύτηκε επίσης και η Όλγα Καραγιάννη.

Και στα τρία ζευγάρια εύχομαι να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Ελένη Δούβλη

ΑΝΩ ΡΑΒΕΝΙΑ

Νέοι επιστήμονες

– Η Ελένη του Γιώργου Οικο- νόμου και της Φωτεινής Τσερωτά ορκίστηκε πτυχιούχος της Ιατρικής Σχολής Πατρών στις 29-7-2009 και το Σεπτέμβρη του 2009 διορίστηκε αγροτική γιατρός στο Κέντρο Υ- γείας Δημητσάνας Αρκαδίας. Θερ- μά Συγχαρητήρια. Καλή σταδιοδρο- μία και μ' ένα καλό τυχερό.

Αρραβώνες

– Η Ευδοξία του Θωμά Χήρα και της Κατερίνας Β. Κάππη αρραβω- νιάστηκε τον εκλεκτό της Δημήτρη από το Αγρίνιο. Θερμά συγχαρητή- ρια. Καλά στέφανα.

Γάμοι

– Ο Κώστας του Παύλου Φουρνάρκου και της Ευανθίας Θ. Μάνη και η Κυριακή Καραπολιτίδου από την Έδεσσα παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

– Ο Σωτήρης του Θανάση Φαρ- μάκη και της Τζένης Α. Καλογήρου και η Εύα Αθ. Τζιουραλή παντρεύ- τηκαν την Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2009 στον Ι. Ν. Αρχιμανδρείου στα Γιάννενα.

– Η Μαρία, μοναχοκόρη του Γιώργου Νίτα και της Βικτωρίας Μεντή και ο Ανδρέας του Κων/νου Παπά και της Φρειδερίκης Ρίνη παντρεύτηκαν στον Ι. Ν. Αγ. Γεωργίου Πλατείας Πάργης στα Γιάννενα το Σάββατο 17-10-2009. Γλεντήσαμε και διασκεδάσαμε στο Κέντρο δεξιώσεων «GALA» στη θέση Μάταικα Ιωαννίνων. Να ζήσουν τα νέα ζευγάρια ευτυχισμέ- να, υγιή και χαρούμενα.

Βαπτίσεις

– Ο Κωνσταντίνος Μίχας του Θωμά και της Ναυσικάς και η Μαρία Βεζύρη βάπτισαν το δεύτερο παι- δάκι τους στην Αθήνα στις 12-9- 2009 και του χάρισαν το όνομα Άγγελος. Να το χαίρονται με υγεία.

Συλλυπητήρια

– Ο 77χρονος συνταξιούχος μαθηματικός Σταύρος Αζάς ανα- παύτηκε για πάντα στη Θεσσα- λονίκη στις 9-9-2009. Θερμά συλ- λυπητήρια στην πανωραβενιώτισσα σύζυγό του. Ελένη Γάνου και λοι- πούς συγγενείς.

Δέσποινα Γκερλέ

ΑΡΙΣΤΗ

Θάνατοι

– Η επιστροφή στην πατρία γη ήταν η τελευταία πράξη της.

Στις 15-10-09 κηδεύτηκε στην Αρίστη η Ρωξάνη Οικονόμου - Λαμ- πρίδη, που ζούσε στη Θεσσαλο- νίκη.

Στην κηδεία της παραβρέθηκε πολύς κόσμος, συγγενείς και φίλοι, από την Αρίστη, Θεσσαλονίκη και Κόνιτσα – γενέτειρα του συζύγου της-.

Αιωνόβια η μεταστάσα ήταν 93 ετών. Στο γραφικό κοιμητήρι της Αρίστης, ανάμεσα σε γνωστούς και οικείους θα νοιώθει αναπαυμένη.

Αιωνία η μνήμη της

Σ. ΣΥΚ.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Θάνατοι

– Η συμπαθέστατη και καλοσυ- νάτη Ιππολύτη Καψάλη, σύζυγος του αείμνηστου Γιώργου μας και μάνα του Αλέκου μας, πλήρης ημε- ρών, αναπαύεται από τις 19 Σε- πτεμβρίου 2009 στον Πέλιο μας.

Παραβρέθηκα στην κηδεία της. Ιππολύτη μας (Λήτω μας), να είσαι βέβαιη ότι δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ. Ελαφρύ το χώμα του Πέλιου μας που σε σκέπασε, αιωνία η μνήμη σου.

Μ.Κ.

Συγχαρητήρια

- Η χωριανή μας Αικατερίνη Καρθούνη, κόρη του Κωστάκη μας και εγγονή του αείμνηστου Γρη- γόρη μας, πέτυχε στην Γεωπονική Αθηνών. Θερμά συγχαρητήρια απ' όλους τους συγγενείς.

Απ' τη γιαγιά Ηλέκτρα, Μαρία, Αλεξάνδρα, Φώκο, Γαλάτεια και απ' τον Μιχάλη Κομπάρο.

Μ.Κ.

- Στον χωριανό μας Ανδρέα Κάτσανο γιο του Παναγιώτη και της Ευαγγελίας που πέτυχε στο Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογίας Ιωαννίνων.

- Στον Άγη Γκίτσα που πέτυχε στην ΑΣΟΕ Αθηνών. Καλή φοίτηση - Στον Γιώργο Τζίμα που πέτυχε στο Πολυτεχνείο Κρήτης (Χανιά) Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος.

Μ.Κ.

Γεννήσεις

- Στο ζεύγος Γαλάτειας Γκοδιμή και Κώστα Εμμανουηλίδη που απέ- κτησαν το δεύτερο παιδί τους, ένα χαρούμενο και πανέμορφο κορι- τάκι ευχόμαστε να τους ζήσει και να είναι ευτυχισμένο.

ΒΡΑΔΕΤΟ

Γεννήσεις

– Ο Γιάννης Φούκας και η Παναγιώτα του Δημητρίου Βα-

σδέκη χάρισαν στην Ελένη τους αυτό το καλοκαίρι μια υγιέστατη αδελφούλα στα Γιάννενα. Να τους ζήσει ευτυχισμένη.

ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ

Γάμοι

– Η νηπιαγωγός Χριστίνα, κόρη του Διοικητή της 8ης Μερραρχίας Θανάση Καραγιαννόπουλου και της Περσεφόνης Κατσικούδη και ο εκλεκτός της καρδιάς της

Δημήτρης Γάτσιος από το Συρράκο παντρεύτηκαν στην Ιερά Μητρόπολη Ιωαννίνων το Σάββατο 3 Οκτώβρη του 2009. Να ζήσουν, να ευτυχίσουν, απογόνους και όλα τα καλά του κόσμου να αποκτή- σουν.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΔΕΜΑΤΙ

Γάμοι

– Στις 6 Σεπτεμβρίου έγινε στις ΗΠΑ ο γάμος του Σπύρου Γ. Μαρμαπαλιού με την Αναστασία Κουτσουσόββα από Κοζάνη.

– Στις 13 Σεπτεμβρίου έγινε ο γάμος της Αικατερίνης Χρ. Κυ- ριάκου με τον Δημήτριο Τάσιο από τη Μάζια.

Ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχι- σμένοι

Βασ. Σπύρου

Θάνατοι

– Έφυγε από τη ζωή ο Κων/νος Δ. Κούλας σε ηλικία 71 ετών.

– Έφυγε από τη ζωή στις ΗΠΑ η Γιαννούλα Ι. Κίτσιου σε ηλικία 97 ετών και κηδεύτηκε στο Δεμάτι.

ΠΟΤΑΜΙΑ

Θάνατοι

– Έφυγε από τη ζωή ο Γεώργιος Σ. Μήτσης σε ηλικία 80 ετών και κηδεύτηκε στην Κρυόβρυση.

Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους!

Βασίλης Σπύρου

ΔΙΚΟΡΦΟ

Συγχαρητήρια

– Στον ανειψιό μου, Δημήτριο Θωμά Λέκκο, ιατρό Πνευμονολόγο, που πήρε την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος στα Ιωάννινα, ευχό- μαστε «Καλή Σταδιοδρομία».

Οικογένεια Φρίξου Πούρλη

ΕΛΑΤΗ

Συγχαρητήρια

– Στον αγαπητό μας Νίκο Κλούρα του Γιάννη και της Αθηνάς που πέτυχε στη Σχολή Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

– Στην Ξένια μας θυγατέρα του Σάκη και της Βάσως Στεφάνου που πέτυχε στη Σχολή Κοινωνιολογίας Κομοτηνής.

– Στην Γεωργία θυγατέρα του παπά του χωριού μας Τηλέμαχου

**ΝΕΓΑΔΕΣ
Θάνατοι**

– Ο **Ορέστης Πολυχροσιάδης** του Αριστοτέλη και της Όλγας που είχε γεννηθεί στις 15-12-1921 απεβίωσε στις 14-9-2009.

Συλλυπητήρια.

**ΠΑΠΙΓΚΟ
Γεννήσεις**

Πλούσια σοδειά από γεννήσεις μας έφερε το 2009 στο Πάπιγκο. Για το αληθές το παρακάτω:

– Ο **Αχιλλέας Χριστοδούλου** του Κων/νου και η **Βέτα** (Βικτωρία) το γένους **Κυριδη** απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους χαριτωμένο και υγιέστατο αγόρι.

– Ο **Δημήτριος Μπίτος** του Αθανασίου και η **Δάφνη** το γένους **Δήμου** απέκτησαν επίσης το δεύτερο παιδί τους χαριτωμένο αγόρι.

– Ο **Αλέξανδρος Ιωαννίδης** του Ελευθερίου και η **Άννα** του το πρώτο τους, ένα υγιέστατο αγόρι.

– Ο **Κων/νος Κεντέρης** (Ολυμπιονίκης) και η **Έλσα** το γένους **Εξάρκου** απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους χαριτωμένο και υγιές αγόρι.

Ευχόμεθα τα νεογέννητα να είναι πάντα γερά, υγιή και να γίνουν το καύχημα της οικογένειας. Στους ευτυχείς παππούδες και γιαγιάδες να καμαρώνουν τα εγγονάκια τους και γαμβρούς να τα χαρούν.

Βαπτίσεις

– Στις 3 Οκτωβρίου ε.ε. ο **Λάμπρος Μανίκας** (καθηγητής) και η **Αγγέλα Κωτοροϊδη** (δασκάλα) βάπτισαν τον Ιερό Ναό του Αγίου Βλασίου το πρώτο τους παιδί, αγόρι. Το όνομα αυτού **Κων/νος**.

– Στις 11 Οκτωβρίου το ζεύγος **Δημητρίου Μπίτου** και της **Δάφνης Δήμου** βάπτισαν το δεύτερο παιδί τους, επίσης στον Ιερό Ναό του Αγίου Βλασίου, αγόρι. Το όνομα αυτού **Αθανάσιος**. Ακολούθησε λουκούλειο γεύμα και ενθουσιώδες γλέντι.

Θάνατοι

– Την 8η ημέρα του παρελθόντος μηνός απεβίωσε ο Παπιγκιώτης **Γεράσιμος Τσιμάρας** του Σπυριδωνός και της Ελπίνης.

Γεννημένος στο Πάπιγκο είχε την ατυχία ο ίδιος και τ' αδέρφια του Βασίλειος και Αγγελική να εγκαταλειφθούν από το καταγόμενο από την Κεφαλονία άστοργο πατέρα αλλά και σε μικρή ηλικία να χάσει και την μητέρα του. Μεγάλωσαν με τη φροντίδα της εκ μητρός γιαγιάς του.

Εζήσε στο Πάπιγκο ασχολούμε-

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

νος με την γεωργία και παλιότερα ως υδρονομέας. Δεν δημιούργησε οικογένεια και έμεινε άγαμος με προβλήματα υγείας.

Η κηδεία του έγινε την επομένη και ενταφιάσθη στο Νεκροταφείο του Αγίου Νικολάου.

Αιώνια η μνήμη του.

Δημήτριος Α. Γκέγκης

Γεννήσεις

– Ο **Κων/νος Λαγός** του Γεωργίου και η **Ολυμπία Χριστοδούλου** του Ελευθερίου απέκτησαν και το δεύτερο παιδί τους χαριτωμένο και υγιέστατο αγόρι.

Βαπτίσεις

– Ο **Θοδωρής Πασχαλίδης** και η **Χριστίνα Ζούκη** του Αποστόλη και της Βασιλείας βάπτισαν το δεύτερο παιδάκι τους στον Ι. Ν. Ελευθερώτριας στην Πολιτεία Αττικής στις 10-10-2009 και ο νουνός Πώργος Παυλής του χάρισε το όνομα του παππού **Νικόλαος**. Εξαιρετικά τα πάντα... Γευματίσαμε στην Βαρυμπόμπη στο κτήμα «Πεντελικόν» όλοι μαζί.

Να ζήσει με υγεία το τρίτο δισέγγονο της Μερόπης Παπαϊωάννου Βλάχου και να καλοδεχούμε και άλλα μωράκια στο σόι μας.

ΣΚΑΜΝΕΛΙ**Γάμοι**

– Ο **Βασίλης** του Βαγγέλη **Καρθούνη** και της Αλεξάνδρας **Ντέτσικα** και η **Βαία Τασιούλα** του Λάμπρου και της Σοφίας παντρεύτηκαν στις 19-9-2009 στον Ι. Ν. Αγίου Σπυριδώνα στο Νεοχωρόπουλο Ιωαννίνων. Κουμπάροι ο Κων/νος και η Αλεξία Ντέτσικα. Να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ**Αρραβώνες**

– Η εκπαιδευτικός **Μαρία** του αειμνηστού Αλέκου **Γκούρη** και της Ανθούλας Τζιάσιου και ο στρατιωτικός γιατρός **Βαγγέλης Βούλγαρης** από το Βόλο αρραβωνιάστηκαν. Θερμά συγχαρητήρια. Καλά στέφανα.

– Ο **Θεόδωρος** του Παναγιώτη **Θ. Βούρθου** και της Λιλής **Θ. Κέντρου** αρραβωνιάστηκε την εκλεκτή της καρδιάς του **Μαρία**.

Θερμά συγχαρητήρια. Καλά στέφανα...

Γάμοι

– Η **Δήμητρα** του Ιάσωνα **Τσουμάνη** και της Σοφίας **Τσιρώνη** και ο **Στέλιος Χάρμπα** από το Νευροκόπι Σερρών παντρεύτηκαν στις 5-9-2009 στους Κήπους. Να

Συγχαρητήρια

– Ο καθηγητής Φυσικής **Μιχάλης** του Αριστοτέλη **Ράπτη** και της Παρασκευής **Δ. Τσουμάνη** τοποθετήθηκε **Διευθυντής στο 3ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων**. Ξαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου μας, τον καλωσορίζουμε και του ευχόμαστε καλή σχολική χρονιά και καλή συνεργασία.

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΕΝΑΣ ΔΟΒΡΙΑΝΙΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πραγματοποιήθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2009 ο γάμος του **Γεωργίου Κομπάρου** με την **Ευσταθία Τερζή** στον Ιερό Ναό Αγίου Χριστοφόρου, στα Κωνσταντινοπολίτικα στην Τούμπα.

Ακολούθησε δείπνο και γλέντι στο κέντρο POLI ψηλά στους Ταγκαράδες με συμμετοχή περισσότερο από 300 άτομα.

Ο Γιώργος Κομπάρος είναι ανηψιός μου, παιδί του αιμνήστου αδελφού μου Τάκη, που έφυγε απ' τη ζωή το καλοκαίρι του 2003. Από μικρός ο Γιώργος μας, αν και μοναχογιός, εγκατέλειψε τα Γιάννενα και την Δοβρά, διψούσε για μάθηση και πέτυχε ύστερα από Πανελληνίες εξετάσεις στην αρχή στα ΤΕΙ Κοζάνης, απ' όπου πήρε πτυχίο και μετά στο Οικονομικό Τμήμα του Παν/μίου Θεσσαλονίκης απ' όπου πήρε και το πτυχίο του Οικονομολόγου.

Η Θεσ/νίκη μας τον ρούφηξε, έμεινε εκεί όπου και σταδιοδρόμησε απασχολούμενος σε πολλές εργασίες. Άνοιξε με φίλους του γραφείο φορολογικών υποθέσεων, προσλήφθηκε και στην Δημοτική Εταιρία Πληροφόρησης Θεάματος και Επικοινωνίας ως **Οικονομικός Διευθυντής**. Εκεί στην Θεσ/νίκη γνώρισε και την εκλεκτή της καρδιάς του **Έφη** (αλληλοερωτεύτηκαν) και αφού παιδεύτηκαν για μια πενταετία και πλέον θυμήθηκαν την εκκλησία. Φόρεσαν βέρες και πήγαν στον Ιερό Ναό του Αγίου Χριστοφόρου και έβαλαν στεφάνια, με κουμπάρους την **Μαρία Κιαρζή-Σαλβαριδή** και τον **Λευτέρη Σαλβαριδή**.

Τον γάμο του ανεψιού μου τίμησαν πολλοί εκλεκτοί προσκεκλημένοι και πολλές προσωπικότητες της Θεσσαλονίκης όπως ο Νομάρχης μετά της συζύγου του, Αντιδήμαρχοι και Πανεπιστημιακοί.

Μετά το μυστήριο του γάμου, παραβρεθήκαμε στο κέντρο POLIS όπου μας περίμενε πλούσιος μπουφές με ελαφρά δημοτική μουσική και ποντιακή, και διαφάνειες από την γέννηση του Γιωργάκη μας μέχρι που ενηλικιώθηκε. Ομολογώ ότι οι διαφάνειες με συγκίνησαν τρομερά. Παρουσίασαν προσφιλή πρόσωπα που δεν ζουν σήμερα. Τον πατέρα μου, τον αδερφό μου Τάκη, τη συμπεθέρα μας Κλειώ αλλά και την Γεωργία πολύ νέα τότε! Και πολλούς άλλους δικούς μας ανθρώπους! Άθελά μου δάκρυσα.

Στο κέντρο ακούστηκαν χειροκροτήματα και στη στιγμή αυτή εισήλθε το νίοπαντρο ζευγάρι και έκοψε την τούρτα της αγάπης. Ακολούθησε ξεφάντωμα με δημοτικά και ποντιακά τραγούδια.

Τότε αναθυμήθηκα πώς γινόταν οι παραδοσιακοί γάμοι στο Ζαγόρι και την Δοβρά μας, την παλιά περασμένη εποχή (με τα κανίσκια, με τους σχαριάρηδες μπροστά, με το τάξε νονά, με το πέντε γιους και μια μηλιά που αντιδρούσαν τα κορίτσια και ήθελαν ένα γιο, με το σήκωμα των εντολών, το πρώτο ποτήρι εις υγείαν των νεονύμφων, το δεύτερο εις υγείαν των γονέων των νεονύμφων και το τρίτο εις υγείαν του κουμπάρου να τον δούμε και σε βαφτίσια. Και κάποιο ποτήρι εις υγείαν των γύρω τραπέζο-κυκλοκαθισμένων που αν ο καλεσμένος ευχόμενος αυτός έκανε λάθος στην πουσσύλλαξη λέξη υποχρεούτο να πει όλα τα ποτήρια που έφερε ο δίσκος.

Μου άρεσε στο γάμο του Γιωργάκη μας το πάντρεμα των εθίμων της παλαιάς εποχής, της δικής μας γενιάς με την νεότερη σημερινή γενιά, γενιά της τεχνολογίας, στο σημείο αυτό αντιλήφθηκα ότι τα χρόνια μου πέρασαν.

Φίλοι και συγγενείς προσκεκλημένοι χάσατε όσοι δεν συμμετείχατε στο γλέντι αυτού του γάμου. Ευχόμαστε στα παιδιά για μια ακόμη φορά να ζήσουν και να ευτυχίσουν με πολλούς απογόνους.

Μιχάλης Κομπάρος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Βάρφη που πέτυχε στη Σχολή Εκκλησιαστικών Κειμηλίων του Παν/μίου Θεσ/κης.

Ο Σύλλογός μας εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια, τους εύχεται καλή πρόοδο και στους γονείς τους να τα δουν όπως επιθυμούν.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ**Γάμοι**

– Στους αγαπημένους μας φίλους, **Δημήτρη Τόμο** και **Ντίνα Βλαστού Τόμου**, εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια για τους γάμους του γιου τους **Κώστα**, εξαιρετου ιατρού μικροβιολόγου, με την πανέμορφη, εκλεκτή της καρδιάς του, **Κλαίρη Παπακωσταντίνου**, δικηγόρο από τη Θεσσαλονίκη.

Θα μας μείνει αξέχαστο το γλέντι που ακολούθησε μετά τα στέφανα, στο πολυτελέστατο ξενοδοχείο Μακεδονία Παλλάς, όπου το άριστο πρόγραμμα, ο πλούσιος μπουφές και η ζωγραφισμένη ευτυχία στα πρόσωπα των νεονύμφων, έκαναν όλους τους καλεσμένους να συμμετάσχουν στο χορό με μεγάλο ενθουσιασμό.

Και πάλι με τις καλύτερες ευχές για τους νεονύμφους. Και καλή τύχη στην τρισευχαρισμένη κόρη τους Αφροδίτη.

Οι φίλοι σας
Χρήστος Μάντζιος
και Μαίρη Μάντζιου-Βαταβάλη

– Το καλοκαίρι στο Τσερβάρι φέτος ήταν ιδιαίτερα χαρούμενο, αφού τρία δικά του νέα παιδιά παντρεύτηκαν. Την αρχή έκανε η **Ναταλία** του Βασίλη και της Άννας **Ζινδριλή** που παντρεύτηκε τον καλό της **Γιάννη Τζίμα**. Ο γάμος έγινε στη Μητρόπολη Ιωαννίνων με πολλούς συγγενείς και φίλους.

Η δεξίωση έγινε στο «Ηπειρος Παλλάς» σμορφοστολισμένα με ελίτσες στην αίθουσα και τα τραπέζια, μια ιδιαίτερη νότα. Ακολούθησε γλέντι μέχρι αργά.

– Ύστερα έγινε ο γάμος του **Χρήστου** του Μάνθου και της **Δήμητρας Ζινδριλή**. Ο Χρηστάκης προτίμησε να παντρευτεί στον Άη Νικόλα του χωριού τη καλή του **Χρύσα Κλεισικάρη**. Σύσσωμο το χωριό τον συνόδεψε παίρνοντας μέρος στη χαρά του. Το τραπέζι και το γλέντι έγινε στον ωραιότατο κήπο του κέντρο «Χήτος» με αμείωτο κέφι.

– Ακολούθησε ο γάμος του **Κωσταντή**, του Δημήτρη και της **Ντίνας Τόμου**.

Ο Κωσταντής, όπως λέει και το τραγούδι, βρήκε ψηλή, βρήκε λιγνή, βρήκε καγκελοφρύδα και μάλιστα Θεσσαλονικιά.

Ο γιατρός έσιμξε με τη δικηγόρο **Κλαίρη Παπακωσταντίνου**.

Ο γάμος τους έγινε με μεγαλο-

πρέπεια στην Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης με κουμπάρο το Στέφανο Κικόπουλο, παιδικό φίλο του γαμπρού. Έλαμπε το ταιριαστό ζευγάρι από ευτυχία, τόσο στην εκκλησία όσο και στη δεξίωση, στην αίθουσα του Μακεδονία Παλλάς. Εξαιρετική παρουσία η Αφροδίτη, αδελφή του γαμπρού.

Γρήγορα στήθηκε ο χορός και το κέφι κορυφώθηκε. Και δεν γινόταν αλλιώς αφού μια μεγάλη παρέα από Τσερβαριώτες, εκτός απ' αυτούς που μένουν στη Θεσ/νίκη, ταξίδεψαν για το γάμο.

Εκείνο που έκανε ξεχωριστούς τους γάμους των τριών νέων αυτών παιδιών ήταν η εγκάρδια συμμετοχή των φίλων.

Παιδιά της ίδιας σχεδόν ηλικίας, μεγαλωμένα μαζί, κάτω απ' τον πλάτανο στο μεσοχώρι, δεμένα άρρηκτα με παιδικά βιώματα και φιλίες που κρατούν χρόνια, ολόψυχα ταξίδεψαν για να παραβρεθούν και στους τρεις γάμους και γλέντησαν με την ψυχή τους σε μια ωραία ατμόσφαιρα.

Αυτό λέει πολλά για τα ζαγορίσια καλοκαίρια στα χωριά μας.

Να είναι γερά, ευτυχισμένα και τα τρία ζευγάρια και να τα καμαρώνουν οι γονείς τους, τα ξαδέρφια μας.

Ελένη Δούβλη

Βαπτίσεις

– Τα εξαδέλφια μας **Παναγιώτης Νικ. Οικονομίδης** και η γυναίκα του **Αργυρούλα** βάπτισαν τα δίδυμάκια τους στην Ευαγγελίστρια στο Ίλιον Αθηνών.

Παρόν όλο το Οικονομιδαίο σόι και δικαιολογημένα αφού μας χάρισαν δύο νέα οικονομικά τον **Νικόλαο** και τον **Παναγιώτη-Απόστολο**. Ακολούθησε τραπέζι και γλέντι στην ωραία αίθουσα.

Νονοί ο αδελφός του Παναγιώτη Κώστας με την κόρη του **Κατερίνα**.

Όλες μας οι ευχές νάναι γερά, ν' ασπρίσουν και να γεράσουν.

Ελένη Δούβλη – Μιχάλης

– Η ανηψιά μας **Χαρά Βλαστού** κι ο **Τάκης** βάπτισαν το δεύτερο γιο τους στον Άη Νικόλα Ελαφοτόπου.

Να τους ζήσει ο **Νικόλακης**.

– Ο **Μιχάλης** και η **Χρυσάνθη Νυντιναλέξη** βάπτισαν το πρώτο τους παιδί **Αλκιβιάδη**. Στους γονείς και τους παππούδες ολόψυχα να τους ζήσει.

Ε. Δούβλη

ΚΑΒΑΛΛΑΡΙ**Βαπτίσεις**

– Στο **Γιάννη** και τη **Δέσποινα Τζελέτα**, που βάπτισαν το εγγονάκι

από το γιο τους και του έδωσαν το όνομα **Ιωάννης**, τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

Γάμοι

– Στις 18 Μαΐου 2009 ο χωριανός μας Γεώργιος **Παπαθασιλείου** που μένει στη Θεσσαλονίκη παντρεύει την κόρη του **Κλεονίκη** με τον αξιόλογο νέο **Παναγιώτη Παπαστεφάνου**. Τους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

– Ο Θεόδωρος και η Ανθούλα **Τσώλη** στεφάνωσαν την κόρη τους **Ευφροσύνη** με τον αγαπημένο της **Θεόδωρο**. Τους ευχόμαστε να ζήσουν αγαπημένοι ως τα γεράματά τους.

– Τον Αριστείδη και την Ευανθία **Φωτιάδη** που στεφάνωσαν την κόρη τους **Λαμπρινή** με το αξιότιμο και λαμπρό νέο **Λάμπρο Κοσμά**, ευχόμαστε να ζήσουν τα παιδιά τους και να χαρούν με εγγονάκια.

Από τον Πολιτιστικό Σύλλογο

ΚΑΠΕΣΟΒΟ**Θάνατοι**

– Η συμπαθέστατη καλονοικοκυρά ζαγορίσια αρχόντισσα εκπαιδευτικός **Βασιλική** του Ιωακείμ και της Καλλιρρόης **Πατσούκα** που είχε γεννηθεί το 1925 στα Άνω Πεδινά, παντρεύτηκε το 1943 τον Δημήτριο Κ. Κοντοδήμο από το Καπέσοβο. Χάρηκε παιδιά, εγγόνια και στις 16-9-2009 αναπαύτηκε για πάντα στον Άγιο Νικόλαο Κοπάνων Ιωαννίνων. Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους της.

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ**Συγχαρητήρια**

– Στην αγαπητή μου ανηψιά **Κατερίνα**, κόρη του πρωτοεξαδέλφου Βασίλη **Μ. Τζιόθα**, που πήρε το πτυχίο της Νομικής Παν/μίου Αθηνών, εκ μέρους όλων των συγγενών στα Γιάννενα και στο χωριό, θερμά συγχαρητήρια και πάντα μπροστά, ψηλά και καλά.

Β.Τ.

ΚΗΠΟΙ**Θάνατοι**

– Ο **Δημήτριος Κατσάρος** του Αθανασίου και της Ευγενίας που είχε γεννηθεί στις 23-6-1933 στους Κήπους, αναπαύτηκε εκεί για πάντα στις 6-9-2009. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς όλους.

ΚΟΥΚΟΥΛΙ**Γεννήσεις**

– Ο Κουκουλιώτης Λοχαγός **Χρήστος Κ. Δήμος** και η σύζυγός του **Αργυρώ** είναι ευτυχισμένοι γονείς υγιέστατου αγοριού. Τους ευχόμαστε να τους ζήσει και νάναι τυχερό. Ο παππούς και η γιαγιά

Κων/νος και Ελευθερία Δήμου. Οι θείοι Βασιλική, Γιάννης, Γιώργος.

Γάμοι

– Η **Στέλλα Μιμαράκη** και ο **Ανδρέας Τσουμάνης** του Αλεξίου και της Αριστεάς παντρεύτηκαν στη Δραπετσώνα στις 22-8-2009. Να ζήσουν.

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΛΑΙΣΤΑ**Γάμοι**

– Η **Βασιλική** του Παναγιώτη **Καζούκα** και της Μιράντας Τάγκα και ο **Θεόδωρος Ντούκας** παντρεύτηκαν στα Ηλιοβούνια της Νέας Κερασούντας στις 4-7-2009.

– Ο **Κων/νος Καρθούνης** του Νικολάου και της Λαμπρινής Αθ. Τσουμάνη και η **Παναγιώτα Ρίζου** παντρεύτηκαν στην Φιλιπιάδα στις 23-8-2009.

Να ζήσουν ευτυχισμένα τα νέα ζευγάρια με υγεία και χαρά.

ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ**Γάμοι**

– Ο **Νίκος** του Βύρωνα **Αναστασίου** και της Όλγας Σπύρου και η εκλεκτή της καρδιάς του **Όλγα** παντρεύτηκαν στην Ουκρανία αυτό το καλοκαίρι. Να ζήσουν με υγεία και ευτυχία!...

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ**Βαπτίσεις**

– Η **Ντιάνα** και ο **Ευθύμιος Ηλ. Κίτσιος** βάπτισαν στις 12 Σβρίου 2009 στα Γιάννινα το αγοράκι τους. Ο ανάδοχος του χάρισε το όνομα **Ηλίας**. Να τους ζήσει.

Βασ. Σπύρου

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ**Βαπτίσεις**

– Στις 30 Αυγούστου 2009 έγινε στο εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής **Μονοδενδρίου** μια όμορφη βάπτισή της εγγονής της **Αμαλίας Ζούγκου-Θεοδωρή**, θυγατέρα του Αλεξάνδρου Ζούγκου εκ Μονοδενδρίου, ο οποίος εάν ζούσε θα χαίρονταν για τη δισεγγόνα του, που βαπτίστηκε κι' αυτή με το όνομα **Αμαλία**.

Μετά τη βάπτισή έγινε ένα ωραϊότατο τραπέζι στους προσκεκλημένους στο μεσοχώρι κάτω από τον πλάτανο στη «Κικίτσα».

Εύχομαι ολόψυχα στους γονείς και τους παππούδες να τους ζήσει η μικρή νεοφώτιστη και να την καμαρώνουν και νυφούλα.

Με αγάπη

Ελένη Ρούκα-Κουρτζή

Συγχαρητήρια

– Στον εγγονό μου **Γιώργο Μακρυγιάννη** που πήρε το πτυχίο του Τοπογράφου - μηχανικού από το ΕΜΠ θερμά συγχαρητήρια.

Η γιαγιά του

Κικίτσα Μακρυγιάννη

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

– Η **Μαργαρίτα** και ο **Γιώργος Τσούκαλης** πρόσφεραν στον Ι. Ν. Παναγίας Αγίου Μηνά το ποσό των 500,00 ευρώ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί

ΒΙΤΣΑ

– Εις μνήμην Γεωργίου **Βακόλα** από το Δίλοφο ο **Ιωάννης Βασδέκης**, αντιδήμαρχος Κεντρ. Ζαγορίου, αντί στεφάνου κατέθεσε χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του Ιερού Ναού Κοιμ. Θεοτόκου Κάτω Βίτσας.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Κάτω Βίτσας ευχαριστεί

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Προσφορές για την συντήρηση των τοιχογραφιών του Ι. Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Ελαφοτόπου.

– Οι **οικογένειες Παγιάτη, Φωτεινής Κορακιανίτη και Ιω-**

άννη Ανδρώνη, χρηματικό ποσό στη μνήμη **Ευφροσύνης Ανδρώνη**.

– Η **Ελένη Βλαστού** στη μνήμη **Μενελάου Θεμελή** 20Ε.

– Ο **Μιλτιάδης Δόσης** στη μνήμη του πατέρα του **Ηλία Δόση**, χρηματικό ποσό.

– Οι **οικογένειες Νικολάου Τσούτσουρα και Βασιλείου Τσιράσογλου** 500 Ε στη μνήμη **Αλκμήνης Σοφianoπούλου**.

– Η **Αγλαΐα Ντιναλέξη** 50Ε

– Η **Αλεξάνδρα Ντιναλέξη** 50Ε

– Η **Όλγα Στεφανίδη** – **Πατρή** 50Ε

– Η **Αμαλία Στεφανίδη** 50Ε

– Ο **Σπυρίδων Στεφανίδης** 50Ε

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί.

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

– Ο **κ. Γεώργιος και η κ. Σοφία Βουλοδήμου** κατέθεσαν

στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Καπεσόβου χρηματικό ποσό για τις ανάγκες του εξωκλήσιου Γενέσιον της Θεοτόκου (Σελιό).

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή

– Οι **οικογένειες Χαριλάου Κοντοδήμου, Λίτσας Κοντοδήμου και η Νίκη Κοντοδήμου**, κατέθεσαν στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Καπεσόβου χρηματικό ποσό στη μνήμη της **Βασιλικής Δ. Κοντοδήμου**. Αιώνια η μνήμη της.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

– Ανώνυμος Τσεπελοβίτης πρόσφερε στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Τσεπελόβου το ποσό των 50,00 ευρώ στη μνήμη **Πέτρου και Λουκίας Γιαννακού**.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί.

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

★

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΚΕΚΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟ
Πρόεδρος
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟ
Α' Αντιπρόεδρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑ
Β' Αντιπρόεδρος
ΤΖΙΟΒΑ ΒΑΣΙΛΗ
Γεν. Γραμματέα
ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΙΩΑΝΝΗ

Ταμία

ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΛΥ

Μέλος

ΖΑΧΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟ

Μέλος

Αριστίνδην μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ-ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΒΑΚΑΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΡΕΜΟΥ-ΤΣΟΥΠΗ ΜΑΡΙΑ
ΣΚΟΥΡΤΗ ΕΛΕΝΗ
ΥΦΑΝΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

★

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44
και στο Μυροπολιτικό
ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. 26510 26266
Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού 15 ΕΥΡΩ
Ευρώπης 40 ΕΥΡΩ
Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

★

Τυπογραφεία:

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμπέρη)
Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845
Ιωάννινα 454 44

Ευχαριστήριο

Ευχαριστούμε όλους τους Ζαγορίσιους που στήριξαν και συνέβαλαν στην εκλογή του γιου μας **Θανάση Οικονόμου** ως βουλευτή Ιωαννίνων.

Οι γονείς

Σωκράτης και Ναυσικά Οικονόμου

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

– **Δάνου Ειρήνη** 100 ευρώ, στη μνήμη των γονέων της και της αδερφής της **Ευγενούλας**.

– **Ευθυμία Τσίλη**, σύζυγος του Αριστομένη, 100 ευρώ, στη μνήμη του αποβιώσαντος αδερφού της **Ιωάννη**.

– **Οικονόμου Ελένη** 30 ευρώ στη μνήμη του αείμνηστου **Θεόδωρου Σακελλαρίδη**.

– **Μαμαλούκου-Βούρη Αφροδίτη** 15 ευρώ στη μνήμη της **Βικτωρίας Ζιάκα-Βακάλη**.

Το Δ.Σ. της ΙΛΕΖ ευχαριστεί.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΕΥΡΩ 100

Παπανδρέου-Ζωρδούμη Μαρίκα
Κοσοβίτσας Χρήστος

Δολάρια 100

Μητσιάδης Κίμων

ΕΥΡΩ 50

Τόσκας Οδυσσέας
Ξάνθου Πελαγία
Ατζεμοπούλου Αικατερίνη

ΕΥΡΩ 40

Στάθης Γεώργιος

ΕΥΡΩ 30

Κοματσέλη Βίκυ
Παπαμιχαήλ Θεοχάρης
Λάμπας Βασίλειος
Νικολαΐδης Θωμάς
Παλασοπούλου - Τσουμάνη Ματούλα
Σάρρος Δημήτριος
Σάρρος Γεώργιος
Κωτσορίδης Χαράλαμπος
Ρούντας Γεώργιος
Πέτσα- Σουκουβέλου Βασιλική
Παπαβασιλείου Μιχαήλ
Βλαχοπούλου Αλίκη

ΕΥΡΩ 25

Βούρδα - Πορινού Δώρα
Χρυσοφάκης Μάνθος

ΕΥΡΩ 20

Κοντογιάννη Ευγενία
Λάκκα Φερενίκη
Τσονίδης Ιωάννης
Καρπούζης Κων/νος
Καπερώνης Γεώργιος
Γιάγκος Χαράλαμπος
Παναγιώτου Ελισάβετ
Ζησιμάτου Ελευθερία
Εμμανουηλίδης Ζήσης
Νανόγλου Ανδρέας
Καπρινιώτης Γεώργιος

ΕΥΡΩ 15

Καψάλη - Τσακαλογιάννη Γαλάτεια
Καψάλης Φωκίων
Καμπλέτσας Οδυσσέας
Κάπη-Αδάμη Αμαλία
Ρίζου Βιβή
Τόσκας Γιώργος
Παπαδάτου Ιφιγένεια
Μαγγανόπουλος Βασίλειος
Μαμαλούκος Ανδρέας
Καραγιάννη-Λαδιά Φρόσω
Βακάμης Ιωάννης
Παπαχρήστος Χρήστος
Παπαχρήστος Αλέξανδρος
Βαταβάλη-Μάντζιου Μαίρη
Γιαννώρος Νικόλαος